

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, — za inostranstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Krištofova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESSENCE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Staničev trg št. 5. — Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zakaj je Italija znova odgodila odločitev glede vstopa v vojno — Negotovost glede reakcije, ki bi lahko nastala na strani Rusije in Zedinjenih držav — Pogajanja ob posredovanju Amerike verjetna

Rim, 5. junija. br. (Havas). V središču pozornosti vseh diplomatskih in političnih krogov je nenadna odgoditev italijanske odločitve glede vstopa v vojno na strani Nemčije. Za večer napovedane odločitve seje italijanske vlade ni bilo. Vlada je imela pod predsedstvom Mussolinija le kratko sejo italijanske vlade ni bilo. Vlada je imela političnih vprašanj, marveč sta se ministrski predsednik Mussolini in zunanji minister grof Ciano omejila zgolj na kratko poročilo o splošnem mednarodnem položaju in o položaju v Italiji glede na njeno vojno pripravljenost. Za središču seje bila napovedana seja velikega fašističnega sveta, ki naj bi potrdila sklepe vlade in na kateri bi bil moral imeti Mussolini velik govor o ciljih italijanske intervencije v sedanji vojni, a tudi ta seja je bila odpuščena. Po Rimu so že postavili vprašanje, da bi mogoče vse prebivalstvo poslušati zgodovinski Mussolinijev govor. Kmalu popoldne pa se je izvedelo, da je tudi ta govor odpovedan.

V diplomatskih krogih ni znano nič konkretnega, kaj je povod za ta nenadni preokret v politiki Italije. Širijo se razne domneve, ki pa jih ni mogoče kontrolirati. V glavnem pa prevladuje prepričanje, da odločitev Italije predvsem zaradi stališča, ki so ga zavzele Zedinjene države in pa zaradi negotovosti stališča Moskve, ki je

v zadnjem času ponovno namignila, da ne bi mogla ostati ravnodušna napram ekspanziji Italije v Sredozemskem področju, ker smatra, da bi bili s tem prizadeti tudi ruski interesi. Kar se tiče Amerike, se zatrjuje, da je ameriški poslanik obvestil Mussolinija, da bi Zedinjene države izdale takoj zelo dalekosežne ukrepe, zlasti na gospodarskem področju, če bi Italija šla v vojno.

Na drugi strani pa domnevajo, da smatrajo merodajni činitelji v Rimu, da splošni položaj na bojiščih še ni dozorel za italijansko intervencijo. Uspešen umik zavezniških čet iz Flandrije je po sodbi rimskih krogov dokazal, da so zavezniški še vedno dovolj močni, da se lahko upro nadaljnjemu nemškemu prodiranju in da tudi italijanska akcija na jugu položaja ne bi bistveno spremenila, ker imajo zavezniški za ta primer tudi že sedaj pripravljene čete in brode, tako da se njihova udarna moč na severu zaradi tega ne bi nič zmanjšala. Vsekakor pa so v rimskih diplomatskih krogih mnenja, da negotovost glede italijanske intervencije zaradi tega oklevanja ni nič zmanjšana in da morajo biti zavezniški slej ko prej budno na straži.

Za zelo verjetno pa smatrajo v rimskih diplomatskih krogih, da se bo Italija sedaj, ko je pritirala napetost do viška, pričela pogajati z Anglijo in Francijo ter

skušala tako doseči čim večje koncesije. Ker sta tako Anglija, kakor Francija ponovno izjavili, da sta slej ko prej pripravljene pogajati se glede upravičenih italijanskih zahtev, računajo s tem, da bo prišlo s posredovanjem Zedinjenih držav morja že v kratkem do konkretnih razgovorov.

Rim, 5. junija e. Po večerajšnji seji italijanskega ministrskega sveta se tukajšnji politični krogi prepričani, da je vprašanje intervencije odloženo na nedoločen čas. Trdi se, da je vojni in diplomatski položaj še nedozorel za intervencijo. Glede stvarnih razlogov za odložitev intervencije pravijo v diplomatskih krogih, da je odložitev intervencije povzročilo negotovo stališče Amerike in sovjetske Rusije. Obe ti dve velesili še nista zavzeli končnega stališča in tudi ne odkrili popolnoma svojih namenov glede akcije z njune strani, ki bi jo izvedli, če bi se sedanja vojna razširila na Sredozemsko morje.

V Rimu prevladuje mnenje, zlasti v diplomatskih krogih in v krogih tujih opazovalcev, da si želi Italija pogajanj. Ni izključeno, da pride ponovno do posredovalne akcije med Rimom in zavezniški. Toda Italija nima namena uporabiti ultimativne oblike v tej akciji, razen če bi spoznala, da z redno diplomatsko intervencijo ne

more ničesar doseči glede svojih zahtev v Sredozemlju. Ultimativni korak bi bil s strani italijanske vlade samo skrajno sredstvo.

Rim, 5. junija s. (Reuter) V italijanskih političnih krogih, pa tudi v listih ni še nobenega odmeva na večerajšnji izjavo francoskega ministrskega predsednika Reynauda o odnošajih zavezniškov do Italije in o njihovi pripravljenosti za pogajanja. Italijanski listi pa slej ko prej nadaljujejo z napadi na zavezniške ter še vedno napovedujejo neizogiben vstop Italije v vojno. »Popolo di Roma« pa napada zavezniške celo zaradi njihovega popustljivega stališča do Italije.

V diplomatskih krogih pripisujejo važnost dejstvu, da za središču napovedane seje Velikega fašističnega sveta ni bilo. Kolikor je znano, se je tudi ministrski svet, ki je imel sejo večeraj dopoldne, bavil samo z rednimi tekočimi zadevami.

Budimpešta, 5. junija e. V tukajšnjih diplomatskih krogih so posvetili veliko pozornost vestem iz Rima o zasedanju ministrskega sveta. Listi ugotavljajo, da je italijanska oborožena intervencija in sodelovanje z Nemčijo odloženo. Madžarski listi poudarjajo, da Italija za zdaj ne bo šla v vojno.

Kaj pravijo Nemci

Berlin, 5. jun. e. Bombardiranje okolice Pariza in samega Pariza je vzbudilo največjo pozornost javnosti. V berlinskih političnih krogih smatrajo bombardiranje Pariza za samostojni vojaški ukrep in ne za represalijo ali kaj podobnega. Sio je za vojaško akcijo proti vojaškim objektom v Parizu in njegovi okolici. Ta akcija je samo nadaljevanje nemške ofenzive nad Marseillesom in Lyonom. Napad na Pariz, pravijo, je samo nadaljevanje nemške ofenzive po končanih bitkah v Flandriji. Ker so nemške čete zavzele Dunkerque, je smatrati bitko v Flandriji za zaključeno, bo nemška vojska lahko pričela z novo ofenzivo v Franciji. Bombardiranje Pariza predstavlja uvod v to ofenzivo.

Berlin, 5. junija. AA. (DNB). Zavezniki poročajo, da so bile pri bombardiranju vojaških objektov v okolici Pariza ubite tudi številne civilne osebe. Ta trditve ne odgovarja, kakor se z nemške strani ponovno izrecno naglašuje, stvarnim dejstvom. Parizani so iz radovednosti gledali nemška letala namesto, da bi se podali v zaklonišča in da ne bi bili zadeti od lastnega protiletalskega topništva, ter kosov protiletalske granat. S francoske strani so posredno priznali, da je takoj po izvršenem bombardiranju ljudstvo bilo opozorjeno, naj ne ostaja na ulici ali na oknih, ker bi jih lahko ubile lastne protiletalske granate.

Hitler napovedal novo ofenzivo

Dnevno povelje vojski na zapadu: z današnjim dnem bo ponovno oživilo zapadno bojišče

Berlin, 5. junija. (DNB) Vodja rajha in vrhovni poveljnik obrambne sile je objavil dnevno povelje, v katerem pravi med drugim:

Vojski zapadnega bojišča! Dunkerque je padel. Ujetih je bilo 40.000 francoskih in angleških vojakov kot ostanek nekdanjih velikih armad. Zaplenjena je bila nepregledna količina materiala. S tem je bila končana največja bitka v zgodovini sveta. Moje zaupanje v vas je bilo brezmejno. Niste me razočarali. Z vašim junatvom, ki mu ni primere, z vašo močjo, ki je prinašala največje težave, napore in muke, je bil usrešen najsmelejši načrt v zgodovini vojne. Vojaki, mnogi od vas so zapustili svojo zvestobo z življenjem, drugi pa so bili ranjeni. Srca našega naroda bijejo v globoki hvaležnosti napram onim, kakor tudi napram vam. Toda plutokratski oblastniki Anglije in Francije želijo, da se vojna nadaljuje. Njihova želja naj se izpolni. Vojaki! Z današnjim dnem bo ponovno oživilo zapadno bojišče. K vam prihajajo brezštevne divizije, ki bodo prvič videle in pobile sovražnika. Borba za svobodo našega naroda, za biti ali nebiti za sedaj in za vse večne čase, se bo s tem nadaljevala do uničenja onih sovražnih oblastnežev v Londonu in Parizu, ki se sedaj mislijo, da lahko v vojni najdejo najboljšo sredstvo za izvedbo svojih načrtov, naplerjenih proti tolikim narodom. Zgodovinski nauk, ki ga bodo dobili, bo naša zmaga. Vsa Nemčija je v duhu ponovno z vami.

Proglas nemškemu narodu

Berlin, 5. junija. AA. (DNB). Vodja rajha in državni kancelar je objavil sledeči proglas nemškemu narodu:

Nemškemu narodu! Naši vojaki so zmagoslavno končali največjo bitko vseh časov. V samo nekoliko tednih je čez 1.200.000 nasprotnikov padlo v naše ujetništvo. Nizozemski in Belgijski sta kapitulirali. Angleški ekspedicijski zbor je večinoma uničen, ostanek pa je ujet ali pogin na kontinentu. Tri francoske armade so nehale obstajati. S tem je končno odstranjena nevarnost sovražnega napada na Porurje. Nemški narod! Ta v zgodovini najslavnejši podvig so krvavo izvajali vojaki, ki so izpostavljali nevarnosti svoje življenje in svoje zdravje v naporih, ki jim ni enakih. Zaradi tega odreja, da se začeni od danes osem dni razobesijo zastave v vsej Nemčiji. Naj bo to izraz počastitve naših vojakov. Odreja dalje, da tri dni zvonijo zvonovi po vsej državi. Naj bi se njihovo donenje pridružilo molitvam, s katerimi bo nemški narod odslej spremljal svoje sinove, kajti davi so nemške divizije in letalske eskadrole šle ponovno na pot, da nadaljujejo pot za svobodo in bodočnost našega naroda.

Rim, 5. junija e. Posebni dopisnik agencije Stefani na zapadnem bojišču je sporo-

čil listu »Popolo d'Italia«, da so boji v Flandriji in pri Dunkerqueu v zaključni fazi in da se nemška vojska pripravlja na odločilni boj v najkrajšem času. Po nekaterih informacijah iz Berlina obstoja možnost, da bo nemška vojska skušala prodreti francosko obrambo črto z veliko ofenzivo v smeri Rems-Chateau-Theryn ob

254 mrtvih, 652 ranjenih pri bombardiranju Pariza

Med žrtvami je 740 civilistov, med njimi tudi mnogo otrok

Pariz, 5. junija. br. (Havas) Kakor je bilo sedaj ugotovljeno, je zahteval letalski napad na Pariz, ki so ga izvršili Nemci v ponedeljek popoldne, mnogo večje število žrtev, kakor pa se je prvotno mislilo. Po došednjih uradnih ugotovitvah je bilo 254 ljudi ubitih, med temi 195 civilistov in 159 vojakov, ranjenih pa je bilo 652 ljudi, med temi 545 civilistov in 107 vojakov. Med ubitimi in ranjenimi je tudi mnogo otrok.

Pariz, 5. jun. e. (Havas) Ministrstvo za informacije javlja, da so netočne vesti nemškega službenega komunikacija, da so Nemci ob priliki bombardiranja Pariza sestrelili 104 francoska letala in v hangarjih uničili okoli 400 letal. To so čiste izmišljotine. Francozi so izgubili v resnici samo 7 letal, sestrelili pa so 25 sovražnih letal. Med ujetimi nemškimi letalci, ki so zasilno pristali s padali, je tudi neki polkovnik, ki je bil poveljnik nemške letalske eskadre. V hangarjih so Nemci z bombami uničili 14 naših letal: to pa so bila večinoma turistična letala.

Pariz, 5. junija. br. (Havas) Francoski listi s skrajnim ogorčenjem pišejo o bombardiranju Pariza in opozarjajo na svečane izjave, ki so jih podale ob začetku vojne vse tri vojskujoče se države, to je Anglija, Francija, in Nemčija, da ne bodo napadale odprtih mest, marveč da se bodo strogo držale mednarodnega prava, ki tako bombardiranje zabranjuje. Vsi listi pozivajo vrhovno zavezniško vojno vodstvo, naj izvede najstrožje represalije in odgovori z enakimi ukrepi.

London, 5. junija. br. (Reuter) Dasi je glavna pozornost angleškega tiska posvečena uspešno izvedeni operaciji v Dunkerqueu, posvečajo vsi listi obširna poročila bombardiranju Pariza in zahtevajo, naj zavezniški na to odgovore z najstrožjimi represalijami. Tudi z uradne strani je bilo izjavljeno, da se bodo zavezniški ravnali po načelu »zob za zob« ter da bodo bombardirali nemška mesta.

Zadnje zavezniške čete zapustile Dunkerque

Po uničenju luških naprav je zavezniško brodovje z zadnjimi oddelki čet odplulo — Mesto je v razvalinah

Pariz, 5. junija. br. (Havas) Snoči pozno zvečer je bilo službeno objavljeno, da so zadnje zavezniške čete zapustile Dunkerque. Pod zaščito topništva z vojnih ladij so se tudi one čete, ki so doslej branile Nemcem dostop do mesta in luke, vkrcale, nakar so bile razstreljene vse naprave v luki, tako da je postala popolnoma neuporabna. Med stalnim topovskim ognjem, ki je siral na mesto in nemške čete, ki so se mu približevale, točo granat, je zavezniško brodovje s poslednjimi transporti čet odplulo preko Kanala.

Tako se je evakuacija zavezniških čet končala s popolnim uspehom, ki presega pričakovanje vseh vojaških krogov. Zadnje čete so se vkrcale v noči med 3. in 4. junijem. Zavezniške čete so pokazale odlično vredno disciplino, hladnokrvnost in požrtvovalnost. Zavezniško letalstvo je izrazilo med evakuacijo pomembno vlogo. Zavezniške izgube so znatne, vendar glede na izvršeno nalogo relativno majhne. Zaradi skoraj teden dni trajajočega neprestanega obstreljevanja in bombardiranja z obeh strani je Dunkerque skoraj popolnoma v razvalinah.

Med oficirji, ki so se izkrcali v Angliji potem, ko so bili tudi zadnji oddelki zavezniške armade že prepeljani iz Dunker-

quea, je tudi francoski admiral Abrial, poveljnik francoskih pomorskih enot, ki so sodelovale pri tej akciji.

London, 5. jun. s. (Reuter) O umiku zavezniških čet iz Dunkerquea kakor tudi o odhodu zavezniške vojne mornarice izpred Dunkerquea sta izdala snoči angleško vojno ministrstvo in francoska admiraliteta službena komunikacija.

Angleški komunikacije izražajo, potem ko ugotavljajo dokončni umak, priznanje zavezniškim četam, ki so s svojim izvrstnim zadržanjem omogočile uspeh operacije. Prav tako izrekla komunikacije zahvalo vojni mornarici in letalstvu za njuno uspešno pomoč.

Francoska admiraliteta poroča, da je pri evakuaciji zavezniške vojske iz Dunkerquea sodelovalo skupno 300 francoskih vojnih in trgovinskih ladij, poleg teh pa še 200 različnih manjših ladij. V vseh teh operacijah so bili potopljeni samo 2 francoska rušilca, 5 torpedov in 1 pomožna ladja. Poleg tega je bilo večje število ladij poškodovanih ob priliki letalskih napadov, vendar so vse lahko še nadalje ostale v akciji.

Zadnji oddelki zavezniške vojske so še do zadnjega trenutka ostali v boju z nemško vojsko. Borbe so se nadaljevale naj-

preje v predmestjih Dunkerquea, nato pa po ulicah od hiše do hiše, vse do luke same. Ko so se zadnji oddelki vkrkali, so jih Nemci z obale še obstreljevali s strelnicami. Med zadnjimi je zapustil Dunkerque francoski admiral Abrial, ki je poveljeval zavezniškemu vojnemu brodovju pred Dunkerqueom.

Med onimi, ki se jim umik ni posrečil, je del francoske vojske generala Priouxa in tudi generala Priouxa samega potreba. Trije francoski generali in trije admirali so iz Dunkerquea dospeli naravnost v London in so bili dodeljeni v službo angleškemu vojnemu ministrstvu.

Zahvala kralja Jurija francoski armadi

London, 5. jun. e. (Reuter) Angleški kralj Jurij VI. je poslal predsedniku francoske republike Lebrunu sledeče sporočilo:

Naša vojska, ki se je skupno borila rano ob rami in katero so podpirale naše letalske in pomorske sile, je prestala izkušnje, ki dokazujejo hrabrost, disciplino in bojevitost naših vojakov. Hrabrost tega vojnega tovarišstva je pokazala sovrazniku zavezniško odločnost, na katero bo sovražnik naletel v borbah, ki še pridejo. Dovolite mi, gospod predsednik, da izrazim svoje globoko hvaležnost in občudovanje, s katero jaz in moj narod sledi sodelovanju oboroženih sil v teh usodnih bojih. Čutimo vso težino izgub, ki jih trpi Francija in izrekamo priznanje njenemu junastvu in udanosti.

Pomorska zveza med Anglijo in Francijo

London, 5. jun. s. (Reuter) V angleških mornariških krogih naglašajo, da tudi po izgubi luk ob vzhodnem Kanalu Francija razpolaga še vedno z velikima pristaniščema Cherbourg in Le Havre, ki s svojimi velikimi luskimi napravami omogočata popolnoma nemoteno pomorsko zvezo med Anglijo in Francijo.

V zadnjih 24 urah so nemški bombniki že dvakrat napadli Le Havre. Drugi napad je bil izveden danes zgodaj zjutraj. Podrobnosti še niso znane.

Skupno je bilo prepeljanih 335.000 mož

Pariz, 5. jun. e. Kakor je bilo službeno objavljeno, je bilo z umikom rešenih 335.000 mož. Zavezniška armada je izzubila samo eno deseto svojih čet. Še pred par dnevi je vojaško poveljstvo mislilo, da bo mogoče rešiti samo 100.000 mož.

Vzorno poslovanje angleških železnic

London, 5. jun. s. (Reuter) Pri prevozu zvezniških čet, ki so bile evakuirane iz Flandrije, so izrazlo važno vlogo tudi angleške železnice, ki so oskrbovale prevoz iz južnovzhodnih angleških luk v notranjost Anglije. Pretekli teden so odpravile železnice v to svrhu 670 posebnih vlakov. Samo v petek in soboto je peljalo 200 vojaških vlakov. Pri tem pa je tudi ves ostali redni promet na železnicah razvijal popolnoma brezhibno.

Duff Cooper v Parizu

Pariz, 5. junija. AA. (Havas). Ministrstvo za informacije sporoča, da sta imela 3. in 4. junija v Parizu angleški minister za informacije Duff Cooper ter francoski minister za informacije Frossard sestanke. Na teh sestankih je bilo sklenjeno, da se ustanovi medzavezniški organ, ki bo imel nalogo, izdajati vsak dan skupno navodilo glede informacij. Glede radia službe je bilo sklenjeno, da bodo emisije za inostranstvo enake.

Mobilizacija Belgijcev v Franciji

Pariz, 5. junija e. (Havas) Belgijska vlada je sklenila vpoklicati pod orožje vse belgijske državljane od 19. do 35. leta, ki živijo v Franciji. Prijaviti se morajo do 19. junija.

Odmev v tisku

London, 5. junija s. (Reuter) Vsi današnji angleški listi pozdravljajo večerajšnji govor ministrskega predsednika Churchilla. »Times« pišejo, da je Churchill politični voditelj, za katerim gre lahko narod neustrašno skozí najhujše udarce usode. List poudarja, da kaže Churchillov govor neizmirljivo zaupanje v uspeh, da pa pri tem naslavlja na narod nad vse resna svarila.

Zavezniško zlato v Ameriki

London, 5. jun. s. (Reuter). Uradno javljajo, da so bile vse zlate rezerve Anglije, Francije, Belgije in Nizozemske že preko Kanade prepeljane v Zedinjene države. Samo predvečerajšnjim je newyorška Federalna rezervna banka prejela za 72 milijonov funtov zavezniškega zlata.

Borzna poročila

Curih, 5. junija. Beograd 10 Pariz 8.075, London 14.25, New York 446, Milan 22.50, Madrid 45, Berlin 178.25, Stockholm 106.25, Sofija 4.00, Bukarešta 2.25.

„Nikdar ne bomo kapitulirali“

Poročilo angleškega ministrskega predsednika Churchilla v spodnji zbornici o bojih v Flandriji in uspešno zaključenem prevozu čet iz Dunkerquea

Na včerajšnji seji angleške spodnje zbornice je podal ministrski predsednik Winston Churchill pregledno poročilo o zadnjih dogodkih na bojnem polju. Posebno obširno se je bavil z evakuacijo zavezniških čet iz Belgije in severne Francije ter podal podrobno poročilo o uspešnem prevozu zavezniških čet iz Dunkerquea. Podrobno je govoril tudi o težkih borbah v Flandriji, kjer so se znašle zavezniške čete po kapitulaciji belgijskega kralja v obupnem položaju. V svojem govoru, ki ga je zbornica čisto prekinjala s pritrditvami in ovacijami zavezniških vojsk, mornarici in letalstvu, je Churchill med drugim dejal:

Usodne posledice bitke ob Meusi

Ob koncu drugega tedna v maju se je posrečilo Nemcem prodreti v francoske položaje pri Sedanu in ob Meusi. Od tedaj je izgledalo, da bi mogla samo ena stvar, namreč hiter umik do Amiens, rešiti zavezniške vojske v Flandriji. Ki so na poziv kralja Leopolda odšle na pomoč belgijski vojski. Toda niso se vsi takoj zavedli, da je položaj tak. Francosko vrhovno poveljstvo je upalo, da bo mogoče vrzel se zamašiti. Poleg tega je bilo treba upoštevati, da bi tak umik pomenil uničenje odlične belgijske armade, ki je štela 20 divizij, ter zapustitev cele Belgije. Ko smo se zavedli celotnega obsega posledic takega umika, sta se angleška in francoska vojska odločili, da poskusita držati desno krilo belgijske armade, svoje desno krilo pa sta prepustili novi francoski armadi, ki je bila v veliki jakosti organizirana na mnogih postojankah na jugu. Toda nemške enote so izredno hitro prodrale naprej z očitnim namenom, da udarijo proti severu in proti armadi v Flandriji. Približno 8 do 9 nemških oklopnih divizij je bilo tu v akciji, vsaka od njih je razpolagala s 400 oklopnimi vozili različnih vrst. Nemci so na svojem prodoru uničili vse naše prometne zveze z glavno francosko armado ter so s prodorom ob Rekvamskem prelivu, v katerem so dospeli skoro do Dunkerquea, odrezali naši vojski v Flandriji dovoz živil in municije. Za nemškimi oklopnimi divizijami so prodirale divizije pehote in avtomobili. Za temi zopet vsa masa nemške armade.

Boulogne in Calais sta bila opuščenata po junaški borbi. Iz Boulognea so se umaknile zavezniške čete po povelju iz Angije. Calais je branilo skupno 4.000 mož. Od teh je bilo tisoč Francozov, ostali pa so pripadali strelcem 60. angleškega polka in polka kraljice Viktorije. Z njimi je sodeloval tudi oddelke angleških tankov. Poveljniku angleških čet v Calaisu so dali Nemci enourni rok za predajo. Poveljnik je zahteval odklonil. Nato so se bili štiri dni hudi boji, iz katerih se je naši mornarici posrečilo rešiti samo 30 neranjenih vojakov. Usoda ostalih branilcev Calaisa nam je neznana. Toda njihove žrtve niso bile zaman. Najmanj dve nemški oklopni diviziji, ki bi se bili sicer obrnili proti angleški ekspedicijski vojski, sta bili vezani pri Calaisu. Ti dve diviziji bi bili sicer lahko udarili proti Gravelinesu, tako pa so imeli francoski oddelki čas za utrditve in obrambo vodne črte pri Gravelinesu. Edino na ta način je bilo sploh mogoče, da je postala pot skozi Dunkerque naši vojski zaprta.

Položaj zavezniških vojsk se je zdel tedaj tak, da je bilo skoro nemogoče, da bi prodrli skozi nemške postojanke. Armadi sta bili skoro obkoljeni. Na razpolago jima je bila za umik samo še ena luka, a tudi ta je bila izpostavljena hudim nemškim napadom, zlasti veliki premoči nemškega letalstva. Ko sem pred enim tednom sporočil v zbornici, da bom na današnji dan poročal o položaju, sem se bal, da bom tak nesrečen, da bom moral poročati o največji vojaški nesreči v zgodovini. Zdelo se je, da bo mogoče rešiti samo 20.000 do 30.000 mož zavezniške vojske. Zdelo se je, da bosta vsa prva francoska armada in vsa angleška ekspedicijska vojska na severu razbiti, ali pa, da bosta morali kapitulirati zaradi pomanjkanja živila in municije. To je bilo ono, kar sem smatral, da bom moral povedati zbornici v današnjem poročilu. Izgledalo je torej, da je vsa armada ali izgubljena ali pa, da bo padla v ujetništvo.

Leopoldova vdaja

Prišel pa je še nov udarec, ki bi bil res lahko dokončno povzročil katastrofo. Francija in Anglija sta rešili Belgijo v zadnji vojni uničenja. Tokrat bi bili lahko rešili ne samo Belgijo, temveč tudi Poljsko na začetku vojne, če se ne bi Belgija oklepala usodne nevtralnosti. Tako pa je šele tedaj, ko so Nemci že vkorakali v Belgijo, poklical kralj angleško in francosko vojsko na pomoč. Hrabra in odlična belgijska armada, ki je štela skoro pol milijona mož, je zavzela položaje na levem krilu zavezniških vojsk ter je krila odsek ob morju. Potem pa je belgijski kralj, ne da bi zahteval svojo vlado, ne da bi obvestil zavezničke, popolnoma po lastnem preudarku poslal svojo opolnomočeno k nemškemu vrhovnemu poveljstvu, ki je predal vso belgijsko armado in izpostavil zavezniško vojsko največji nevarnosti. (Klici sramota!) Pred tednom sem prosil, da odložite svojo sodbo, ker dejstva še niso bila jasna. Toda sedaj ni nobenega razloga več, da ne povemo svojega mnenja (Klici: Izdaja!).

Reševanje ogroženih zavezniških vojsk

S kapitulacijo belgijske armade je morala zavezniška vojska v najkrajšem času kriti krilo do morja v širini 50 km, sicer bi bila odrezana od umika in bi doživela isto usodo kakor belgijska armada. Angleška vojska je izgubila tudi zvezo z dvema izmed treh francoskih armadnih zbors na severu. Izgledalo je nemogoče, da

bi se moglo večje število zavezniških vojakov prebiti do obale. Vrstili so se močni sovražni napadi, predvsem pa je mnogo močnejše sovražno letalstvo in tudi topništvo neprestano obstreljevalo Dunkerque. V ponovnih letalskih napadih je včasih sodelovalo po sto nemških letal. Pa tudi podmornice in hitri motorni čolni so napadali naše transporte. Ena nemška podmornica je bila, pri tem potopljena. Nemci so v Kanalu položili še tudi magnetne mine. Pod takimi okoliščinami so bili štiri do pet dni v teku močni boji. Velika masa nemške pehote in topništva je vedno bolj zoževala ozko odprtino, ki sta jo še držali angleška in francoska armada. Med tem pa sta vojna in trgovska mornarica z vsemi silami izvajali evakuacijo ob težavi obali in pod vedno hujšim sovražnim pritiskom. Imeli nista pri tem nobenega počitka. Nemci so v letalskih napadih napadali tudi bolnišniške ladje. Toda angleško letalstvo je bilo isto tako ves čas v akciji in je nudilo uspešno zaščito vojske in mornarice.

Sedaj je položaj jasn. Grom in blisk sta za trenutek samo za trenutek izginila. Po zaslugi discipline, spretnosti in odločnosti vseh prizadetih je bil dosežen uspeh. Sovražnik je bil ponovno odbit celo od umikajočih se angleških in francoskih oddelkov. Naše letalstvo je prizadelo sovražniku štirinajst večje izgube, nego jih je imelo samo. Rešili smo 335.000 vojakov, francoskih in angleških s flandrske obale, tako rekoč iz krempljev smrti.

Vloga angleškega letalstva

To seveda ni zmaga. Vojne ni mogoče dobiti z uspešno izvedeno evakuacijo. Toda pravo zmago je doseglo angleško letalstvo. Ponovno je prišlo do preizkušnje moči med angleškimi in nemškimi letali. Nemško letalstvo si je zastavilo cilj, da sploh vso evakuacijo iz Dunkerquea onemogoči in potopi vse ladje, ki so prevažale vojske. To nalogo je skušalo nemško letalstvo z vztrajnostjo izvesti, toda a. a. a. Strikrat več so morala nemška letala plačati za vsako izgubo, ki so nam jo prizadela. Mnogo nemških letalskih formacij, ki so šle v napad, se je razpršilo, čeprav je bilo število angleških letal štirinajst manjša. Vsa naša lovska letala in vsi piloti so pokazali premoč nad sovražnikom. Vse to bo pokazalo še mnogo večje prednost pri obrambi Angije.

V hudih bojih na treh frontah je bilo ubitih in ranjenih, oziroma je pogrešanih skupno 30.000 naših vojakov. Toda veliko število ranjenih se je že vrnilo v Anglijo in mnogo pogrešanih se bo morda še vrnilo. Proti našim izgubam so sovražne izgube neprimerne večje. Naše izgube znašajo morda eno tretjino onih, ki smo jih imeli na začetku kampanje v marcu leta 1918. Pač pa so ogromne naše izgube na materialu. Angleška ekspedicijska vojska je bila opremljena z našim najboljšim materialom. Da to izgubo popravimo, je odvisno od povečanja naporov in dela v Angliji, naporov, ki morajo biti brez primere. Produkcija Angije se je že pove-

Nemško zaključno poročilo

Poročilo vrhovnega poveljstva navaja, da so zaveznički dosedaj izgubili skupno 1.2 milijona mož, 3441 letal, 35 vojnih in 66 drugih ladij

Berlin, 4. jun. br. (DNB.) Vrhovno poveljstvo nemške vojske je noč objavilo zaključno pregledno poročilo o poteku vojnih operacij od vikoraknja v Belgijo in Nizozemsko dne 10. maja do današnje zasedbe zadnje kanalske luke Dunkerque.

Poročilo navaja glavne momente nemških prodornih operacij na Nizozemskem, v Belgiji in severni Franciji in posebej ugotavlja, kako je bil nizozemski odpor s padelci in oklopnimi vozovi strt ter Anglezem onemogočeno, da bi se Nizozemske poslužili kot letalske baze za napade na bok nemške vojske. S povsem nepričakovanim prodorom so nemške oklopne divizije 13. maja pred Dinantom in Sedanom presenetile 9. francosko armado, prodrele mimo francoskih obmejnih utrdb ter tako zabile v fronto globok klin, ki so ga v nadaljnjih presenetljivih prodorih podaljšale vse do morja.

Spričo brezupnega položaja se je kralj Leopold na čelu pogumne belgijske vojske odločil za kapitulacijo. Čeprav ji je uspelo rešiti na tisoče golih življenj, je morala angleška ekspedicijska vojska prepustiti Nemčiji nepregledne množine svo-

čala ni razloga, zakaj ne bi v nekaj tednih popravili izgube, ki smo jo pretrpeli v Flandriji, ne da bi to oviralo naše splošno oboroževanje.

Pričakovanje novih nemških napadov

Kljub vsem priznanjem se moramo zavedati, da smo doživeli v Flandriji ogromen vojaški neuspeh. Francoska armada je oslabilena in belgijska armada je izginila. Velik del francoskega ozemlja je padel v sovražne roke, z mnogimi rudniki in tovarnami. Sovražnik obvladuje tudi sedaj vse luke ob Kanalu z vsemi strateškimi posledicami, ki so s tem združene. Moramo pričakovati skoro neposredno novega udarca z nemške strani, bodisi na nas ali na Francijo. Pravilo, da ima Hitler načrt za napad na angleške otoke. Toda tak načrt je imel tudi Napoleon z velikimi brodovjem in z veliko armado. Tedaj je naletel Napoleon na močno obrambo. Obramba proti Nemcem na boje močnejša. Za domačo brambo imamo na razpolago več vojaških sil nego smo jih imeli kdakoli v tej ali prejšnji vojni, ne bomo pa se zadovoljili samo z obrambo oborožitve. Zopet bomo ustanovili novo ekspedicijsko vojsko pod lunaškim poveljstvom lorda Gorta. Toda med tem mora biti naša obramba v takem stanju, da nam lahko nudi učinkovito varnost in primerne rezerve za uspešno akcijo. Na tem vsi delamo. Parlament bo o ukrepih v tej smeri razpravljal na tajni seji. Na ta način bo lahko izvedel o vseh ukrepih na način, ki ne bo koristil sovražniku kakor bi se to zgodilo v primeru javne seje.

Vlada je povečala varnostne ukrepe v notranjosti proti tujcem in onim sumljivim angleškim državljanom, ki bi lahko postali nevarni. Obzujemo, da so med onimi tujci, ki jih taki ukrepi prizadevajo, tudi goreči sovražniki nacionalno-socialistične Nemčije. Toda ti bodo v primeru nemških padalskih napadov mnogo bolj na varnem na mestih, na katerih so sedaj, nego sicer. Vlada je prošla za izredna pooblastila glede varnostnih ukrepov. Teh pooblastil se bo brez oklevanja poslužila. Nikdar ni bilo časa, ko bi bil naš otok popolnoma varen pred invazijo. Vedno je obstajala taka možnost ter vzemirzala domišljija. Gotovo je, da se moramo pripraviti na nove nemške strateške načrte ter izdajalske manevre. Nobena možnost napada nam ne sme uti izpred oči. Pomorske sile in letalstvo nam v lokalni obrambi nudita dobro zagotovilo naše varnosti.

»Nikdar ne bomo kapitulirali«

Popolnoma zaupam, da bomo, če vsak stori svojo dolžnost, vihar vojne pregnali in zmagali. Do tedaj se moro borili, če treba tudi sami in če potrebno tudi več let. V tej odločnosti so si edini vlada, parlament in narod. Anglija in Francija sta združeni na svoji poti in v svoji stiski odločni, da branita svojo rodno zemljo. Tudi če velik del zavezniške zemlje pride pod nemško oblast, se bomo borili do konca. Branili bomo naš otok, kakršnokoli bo cena. Borili se bomo, če bo treba na poljih in cestah. Nikdar ne bomo kapitulirali. Tudi če naš otok ali njega velik del pripade sovražniku, bosta imperij in brodogradnja nadaljevala vojno, dokler novi svet z vsemi silami ne bo zopet osvojeval starega sveta.

jega orožja in drugih potrebščin. Nemško letalstvo je pri vseh teh operacijah odlično sodelovalo.

Poročilo nato navaja izgube na obeh straneh. Izgube francoske, angleške, belgijske in nizozemske vojske so znašale 1.2 milijona ljudi. Uničeno ali v nemških rokah je orožje in oprema za 50 do 80 divizij. Nemško letalstvo je v času od 10. maja do 3. junija v letalskih spopadih sestrelilo 1841 letal. Od tega je bilo sestreljenih 1142 v letalskih spopadih, 699 od protiletalskega topništva, najmanj 1600 do 1700 nadaljnjih letal je bilo uničenih na letališčih. Potopljenih je bilo 5 križark, 13 rušilcev, 5 podmornic, 12 drugih vojnih ladij ter 66 trgovskih in transportnih ladij. Poškodovanih je bilo 10 križark, 24 rušilcev, 3 torpiljark, 22 drugih vojnih ladij ter 117 trgovskih ladij.

V primerjavi z doseženim uspehom so bile nemške izgube neznatne. Junaške smrti je umrlo 10.252 oficirjev, podoficirjev in vojakov. Pogrešanih je 8463, ranjenih 52.523, letalske izgube so znašale v tem času 423 letal. Nemška vojna mornarica ni izgubila nobene vojne ladje.

Noč groze in obupa v Negotinu

Sredi noči je voda porušila zaščitne nasipe in zalila vse mesto — V temi so ljudje zapuščali domove — Železniški promet ustavljen

Negotin, 5. jun. e. Po večernem deževju je mesto Negotin v timoški krajini včeraj ponoči zadela strašna elementarna nesreča. Skoraj celo mesto je poplavljeno. Ob pol 1. uri ponoči so se oglasile sirene negotinske električne centrale. Naznanile so bližajočo se nevarnost, ker je voda na dveh mestih prodrla obrambni nasip in se razlila po mestu.

Ob 1. uri ponoči je voda že vdrila v centralo. V hipu so bili ustavljeni vsi stroji in mesto je bilo nenadno v temi. Prebivalstvo je v temi začelo zapuščati domove in je obupno klicalo na pomoč. Takoj je prišlo vojaštvo, ki je reševalo iz hiš

predvsem ženske in otroke. Ob 4. zjutraj je voda nekoliko upadla. Panika med prebivalstvom pa se kljub temu ni polegla. Poplava je napravila v mestu ogromno škodo. Ljudje so obupani, ker so mnogi ob vse imetje. Poginilo je tudi mnogo živine.

Bregove je prestopila tudi reka Timok in na več krajih razrušila progo Negotin-Zajecar. Postaje v Mokranju, Velikovu, Rajcu, Roglevu in Druniku so pod vodo. Ves železniški promet na tej progi je ustavljen. Ker se nepretrgno dežuje, se je bal, da bo mesto Negotin znovč poplavljen.

Letalski napadi na nemške tovarne

V odgovor na bombardiranje Pariza so zaveznički bombardirali razna nemška industr. področja

Pariz, 5. jun. e. (Havas) Včeraj je bilo zavezniško letalstvo zelo živahno. Izvidniška letala so napravila celo vrsto izvidniških poletov, ki utegnejo biti pri nadaljnjih operacijah velikega pomena. Izvidniki so ugotovili gibanje nemških čet za fronto. Kot odgovor na bombardiranje Pariza je zavezniško letalstvo izvedlo nekaj poletov nad Nemčijo in bombardiralo nekatera velika nemška industrijska središča, tako letališča in tovarne v Monakovu, v Frankfurtu in v nekaterih industrijskih središčih v ruskem bazu. Vsa zavezniška letala so se vrnila na svoja oporišča. Končno je ugotovljeno, da je Pariz bombardiralo 125 nemških bombnikov. Sestreljenih je bilo 25 nemških bombnikov.

London, 5. jun. s. (Reuter) Angleško letalsko ministrstvo javlja, da so angleški bombniki zopet uspešno napadli nemške vojaške objekte v zapadni Nemčiji in Belgiji. Ti napadi so bili izvedeni večinoma v noči od ponedeljka na torek. Predvsem so bila bombardirana petrolejska skladišča v Gentu v Belgiji ter letališča v severozapadni Nemčiji in tudi na Nizozemskem. Zadata je bila ena največjih nemških letalskih tovarn. Tudi municijska skladišča v Poruhru so bila predmet napadov. Na fronti severno od Somme so angleški bombniki bombardirali oddelke nemških čet in oklopne kolone. Angleška letala so na svojih poletih zbrala tudi važne informacije. Samo eno angleško letalo se ni vrnilo s teh poletov.

Belgijski nadškof zagovarja postopanje kralja Leopolda

„Zadržanje belgijskega kralja je bilo častno“

Amsterdam, 5. junija AA (DNB) List »Dagblad van Noorbrabant« objavlja poslanično malinskega nadškofa kardinala Reya, ki odobrava zadržanje belgijskega kralja in brani njegovo postopanje. Kardinal pravi v poslanici, da je položaj belgijske vojske bil 28. maja brezupen, da zaveznički niso mogli nuditi nobene pomoči in da je kraljev sklep bil sprejet v soglasju z belgijskim generalnim štabom. Po mnenju mednarodnih belgijskih krogov je sklep kralja Leopolda ustaven. Kralj ni bil v položaju izvesti predhodno mnenje vlade, ker so zadnji štirje ministri zapustili Belgijo 25. maja. Neresnična je trditev, da zaveznički

niso bili obveščeni o stanju belgijske vojske. Na kraju pravi poslanica, da je bilo zadržanje belgijskega kralja častno.

Milan, 5. junija. AA. (Stefani) »Popolo d'Italia« se dotika izjave, ki jo je dal znani belgijski književnik Maeterling, ki se sedaj nahaja na Portugalskem. Maeterling je obsodil gesto belgijskega kralja in dejal med drugim, da edino belgijska vlada lahko reši Belgijo. List obsoja to izjavo in pravi, da belgijski književnik greši, če želi usodo Belgije vezati z usodo zapadnih demokracij, ki preživljata sedaj svojo agonijsko.

Ali dobimo popolno medicinsko fakulteto?

Plenum univerzitetnega sveta sklepa o tem važnem vprašanju — 20 let prizadevanj, da bi naša univerza dobila tudi medicinsko fakulteto

Ljubljana, 5. junija

Potrebno in primerno je, da prav ob tej priliki, ko se sestaja plenum univerzitetnega sveta k sklepanju o predlogu medicinske fakultete glede imenovanja treh novih rednih profesorjev, opozorimo javnost na to pomembno poglavje prizadevanj za popolno slovensko univerzo. Imenovanje novih profesorjev pomeni začetek izpolnjevanja medicinske fakultete, ki bo dobila šele sedaj najvažnejše semestre. Popolna medicinska fakulteta v Ljubljani je v resnici življenjska potreba naroda; potrebna je za razvoj naše medicinske znanosti, potrebna v interesu zdravstva in ne le zaradi zdravniškega naraščanja. To so dokazovali že nešteto naši javni delavci in poborniki za popolno medicinsko fakulteto. Historijat prizadevanj za izpolnitev naše univerze s popolno medicinsko fakulteto je zelo zanimiv. Ob tej priliki naj navedemo nekatere najvažnejše podatke iz spomenice Društva medicincev v Ljubljani.

Slovensko zdravniško društvo je 20. februarja 1919 sprejelo predlog o ustanovitvi medicinske fakultete v Ljubljani. V okviru vseučiliške komisije je bila ustanovljena subkomisija za medicinsko fakulteto; njeni člani so bili: dr. A. Kraigher, dr. J. Plečnik in dr. Zalokar. Po sklepu vseučiliške komisije z dne 8. marca 1919 se je začel v šolskem letu 1919/20 le prvi tečaj medicinske fakultete. Kakor znano, je bila ljubljanska univerza uzakonjena poleti 1919. Pred uzakonitvijo je odpotoval v Beograd predsednik vseučiliške komisije dr. Majaron na poziv prosvetnega ministra dr. Ljube Davidoviča.

Ministrski svet je sprejel predlog zakona o »univerzi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani«. Prvi člen tega zakona se glasi: V Ljubljani se ustanavlja univerza kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ima 5 fakultet: teološko, pravno, filozofsko, tehniško in medicinsko. Medicinska fakulteta bo imela samo dva prva pripravljajna letnika.

Subkomisija za medicinsko fakulteto je izdelala načrt ureditve fakultete in je računala s postopnim izpolnjevanjem, dokler bi ne dobili popolne fakultete. Zato se ji je zdelo samo po sebi umerno, da pripravi učni in stavbni načrt za vseh 10 semestrov.

Spomladi 1. 1920 so začeli zidati poslopje anatomske-fiziološkega inštituta. Določen je bil kredit 150.000 din v državnem proračunu, kar je pa bilo mnogo premalo, a dekanatu se je posrečilo dobiti še pol milijona din iz pokrajinskih sredstev.

Razvoj medicinske fakultete v Ljubljani je bil že v začetku oviran. Univerzitetni svet je na svoji seji 14. oktobra 1. 1920 obširno utemeljeval obstoj in razširitev medicinske fakultete. O tem je bilo obveščeno tudi prosvetno ministrstvo. Tedaj je bila sestavljena posebna komisija z nalogo, da sestavi načrt razvoja medicinske fakultete, toda 1. oktobra 1. 1921 je prišla iz Beograda vest o nameravani ukinitvi medicinske in tehnične fakultete. Potem so se vrstile še druge težave. Tako so bili v šolskem letu 1922/23 ukinitveni vsi krediti ljubljanski univerzi, naslednje leto pa teološki in medicinski fakulteti. V šolskem letu 1925/26 je pretela celo resna nevarnost ukinitve univerze. Univerzitetni svet je tedaj izdal poseben manifest in ugotovil v njem, da bi ukinitve, pa tudi sama okrnitev ljubljanske univerze pomenila »nepopravljivo škodo za našo narodno kraljevino«.

Da je naša medicinska fakulteta je životarlja, sprevidimo že po tem, koliko je prešla od svoje ustanovitve doslej kreditov: 1. 1920 so ji dali 150.000 din, v proračunskem letu 1924/25 prav toliko in razen tega še poseben kredit za ureditev anatomske predavalnice 175.000 din; to je vse. Pri tem je treba upoštevati, da je število dijaštva od leta do leta naraščalo. Medtem je bilo treba neprestano dokazo-

vati upravičenost medicinske fakultete v Ljubljani, ker so se nekateri neprestano sklicevali na to, da sta dve medicinski fakulteti v državi dovolj. Statistika nam pa nikakor ne potrjuje, da je v naši državi preveč medicinskih fakultet. Tako odpade pri nas približno 5 milijonov prebivalcev na eno medicinsko fakulteto, če računamo, da imamo tri, med tem pa je ljubljanska fakulteta še nepopolna. V Angliji odpade na eno med. fakulteto 1.240.000 prebivalcev, v Franciji 1.340.000, v Nemčiji 2 mil. 500.000, Španiji 1.750.000, v Združenih državah 1.290.000, na Japonskem 2.950.000, v Avstraliji 2.870.000, v Italiji 1.790.000, na Nizozemskem 993.000 itd. Te številke kažejo, da še zelo zaostajamo za mnogimi državami ter da bi vsaj tri medicinske fakultete v državi ne bile nikakor preveč.

Kdor pozna vsaj nekoliko razmere na naši medicinski fakulteti, se mora čuditi, da so sploh vzdržali kljub tolikim težavam. Vseh pet inštitutov, vzakonzanih po medicinski uredbi, životari v prav neverjetnih razmerah. Študij slušateljev zelo trpi in resno je ovrano znanstveno delo profesorjev. Ker je premalo prostora, morajo deliti anatomske vaje na več skupin. Anatomski inštitut nima prostora za muzej. Največja pomanjkljivost je pa anatomski predavalnica, ki v resnici ne služi imena — predavalnica. Poslužujejo se glavne sečne sobe prosekture bolnice. V nji je prostora največ za okrog 50 slušateljev, a pozimi jih je bilo vpisanih v 1. in 3. semestru 187. Ker so tla v tem prostoru brez vzpona proti ozadju, slušatelji s težavo slede demonstracijam profesorja že v tretji vrsti, toda večina jih sploh ne more sedeti in zato si ne morejo risati neobhodno potrebnih skic pri anatomiji. Tudi v drugih inštitutih ni bolje. Tako služi tesna predavalnica histološkega inštituta hkrati za histološke vaje. V malem prostoru se stiska okrog 60 slušateljev, a prihodnje šolsko leto jih bo celo 100. Tudi laboratorij za analitične vaje je postal pretesen in zato je prišlo v njem že do dveh hujših nesreč. Dobro bi pa služil svojemu namenu prostor, ki je namenjen za predavanje prvih štirih semestrov, če bi bil opremljen. V njem ni niti sečne mize in omare za najpotrebnejše instrumentarij. Dovolj značilna je izjava le enega profesorja, da ima medicinska fakulteta po fakulteti uredbi svoj kemični inštitut; ta inštitut pa nima nobenih prostorov, ne asistentov in niti sluge. Začasno delo opravljajo v prostorih fiziološkega inštituta, v prostorih, ki temu namenu nikakor ne ustrezajo, zlasti ne zaradi številnosti dijakov.

Društvo medicincev je predlagalo koordinacijo vseh akcij za popolno medicinsko fakulteto in klinično bolnico v Ljubljani ter sestavo posebnega iniciativnega odbora za svo slovenijo. Mislijo, da bi bilo gibanje, ki bi ga zbudili v javnosti, močna opora bodočega slovenskega zdravstvenega centra, medicinske kliničnega kolegijsa. V sestavo tega kolegijsa so predlagali: zastopnike fakultetnega sveta medicinske fakultete; strokovnjake za preiskavo tal in klime ter zastopnike ljubljanske občine; zastopnike vseh zdravstvenih ustanov in zdravniške zbornice, ki bi naj iz svoje srede imenovali strokovnjake za organizacijo posameznih kliničnih predmetov, zastopnike banovine; rektorat, odnosno univerzitetni senat in zastopnike Društva medicincev. Ta kolegijs strokovnjakov in informatorjev naj bi začel takoj reševati naslednja načelna vprašanja: čim bolj praktično ureditev provizorijev za čas, dokler ne dobe inštituti in klinična bolnica primernih pogojev; definitivno izbrati stavbne parcele; preskrbo kreditov za takojšen nakup zemljišča in podrobnih stavbnih načrtov za inštitute in klinične bolnice, preskrbo denarja in razpis štipendij za učne moči izpopolnene fakultete.

Vsi ti predlogi so izvedljivi, če se dela oprimejo odločni in brezkompromisni ljudje, ki so pripravljeni delati nesebično za svoje interese. Za svoje delo bi imeli nedvomno močno zaslombo v vsaj javnosti.

Hrastniški uboj pred celjskim sodiščem

Prokurist Emanuel Zelinka obsojen na 2 leti strogega zapora

Celje, 4. junija.

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 44-letni Emanuel Zelinka, prokurist kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila okrog 14. pred tovarniško pisarno v Hrastniku ustrelil 39letnega odpustnega delavca kemične tovarne Vilka Gačnika iz Hrastnika. Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Mak. obtožnica je zagovarjal odvetnik dr. Milan Korun iz Ljubljane, Gačnikovo odvetnik dr. Zdravko Kalan iz Celja za razpravo je viadalo veliko zanimanje. Prisostvovalo ji je zlasti mnogo ljudi iz hrastniške doline, pa tudi Celjani so bili številno zastopani. Razprava je trajala neprenehoma od 8. do 17.30.

Vilko Gačnik je bil pred dvema letoma zaradi nekega izpada proti uradnikom kemične tovarne v Hrastniku odpuščen iz službe. Od takrat je Gačnik dolžil prokurista Zelinko, da je kriv njegovega odpusta, ter ga je zasledoval in mu ponovno grozil, da se bo maščeval. Kljub grožnjam pa Gačnik ni nikoli dejansko napadel Zelinke. Na nasvet orožniškega komandirja si je Zelinka lani v jeseni nabavil samokres in ga je stalno nosil pri sebi. Zelinka se je Gačnika bal in je le redko hodil z doma.

Dne 15. aprila malo pred 14. se je pojavil Gačnik vinjen pred pisarno kemične tovarne in se vsedel na stopnice pred pisarno. Njegova mati in žena sta ga hoteli spraviti domov, Gačnik pa jima je dejal, da hoče počakati Zelinko, ker hoče vedeti, ali bo spet sprejel v službo v kemični tovarni ali ne. Zelinki, ki je bil v svojem stanovanju, je njegova služkinja povedala, da čaka Gačnika nanj. Ob 14. se je Zelinka v spremstvu inž. Ullmanna in novinarja Helfrieda Patza iz Celja odpravil proti kisarni. Gačnikova žena Milka je šla Zelinki naproti in ga prosila, naj se odstrani, da ne bo prišlo do prekeranja ali pretepa. V tem se je Gačnik služkinja v stopnicah stopil proti Zelinki ter segel z roko proti hlačnemu žepu. V tem trenutku je Zelinka, ki je bil malo poprej pograbil svoj samokres, sprožil iz neposredne bližine in zadel Gačnika v trebuh, nato pa je odšel v pisarno. Gačnik se je zgrudil, kmalu pa se je dvignil in stopil za Zelinko v pisarno. Zelinka je pred njim pobegnil skozi stranska vrata v stanovanje gostilničarke Ane Logarjeve, Gačnik pa se je vrnil iz pisarne in se na stopnicah zgrudil.

Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je nekaj ur pozneje podlegel poškodbam.

Zelinka je pri razpravi priznal svoje dejanje, a se je zagovarjal s silobranom.

— **Če iz sodne dvorane.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 55letni gostilničar Mato Božac z Zidnega mosta, ki je bil obtožen, da je lani skušal nagovoriti Rudolfa Kalisnika da o umoril njegovo ženo in sestro, ter mu ponujal za to 100.000 nagrade. Srečnice pa se ni moglo prebrati o obtožbeni krivdi in je Božac oprostil.

— **Če konče stavek stavbnega delavstva.** Na podlagi doseženega sporazuma z delodajalci glede povišanja meze je stavbno delavstvo v Celju in okolici prenehalo stavkati in se je vrnilo na delo. Stavka je

se bo pričel ob 10. in bo obsegal predsednikov referat o zgodovini društva, poročilo predsednika sekcije JUU v Ljubljani, g. Kunjuga o nalogah in delu učiteljske organizacije ter pevski koncert mladenkega zbora 1. dekline in dekliške šole v Celju pod vodstvom skladateljke g. Cirila Preglja z izvajanjem njegovih lastnih skladb. Vabljeni so vsi sedanjci in nekdanji člani, aktivni in upokojenci.

— **Če iz sodne dvorane.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 55letni gostilničar Mato Božac z Zidnega mosta, ki je bil obtožen, da je lani skušal nagovoriti Rudolfa Kalisnika da o umoril njegovo ženo in sestro, ter mu ponujal za to 100.000 nagrade. Srečnice pa se ni moglo prebrati o obtožbeni krivdi in je Božac oprostil.

— **Če konče stavek stavbnega delavstva.** Na podlagi doseženega sporazuma z delodajalci glede povišanja meze je stavbno delavstvo v Celju in okolici prenehalo stavkati in se je vrnilo na delo. Stavka je

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje tekmo pevcev in pevk

Uprava ljubljanskega gledališča name-rava ob sklepu sezone prirediti nad vse zanimiv in originalen večer v operi. Po vzoru državne opere v Varšavi, kjer so pred leti na podobni prireditvi odkrili poleg drugih lepih glasov tenorista Jana Kle-puro, ki je postal kasneje slavni operni in filmski tenor, razpisuje gledališče natečaj. V ta namen poziva člane pevskih in cerkvenih zborov po vsej Sloveniji, kakor tudi vse, ki se zanimajo za petje, imajo lep glas in se žele posvetiti pevskemu poklicu, naj se prijavijo do 16. t. m. na naslov uprave Narodnega gledališča v Ljubljani. Vsak interesent naj sporoči svoj naslov in vsaj dve pevski točki, ki sta lahko umetni ali narodni pesmi ali operni ariji, ki jih bo pel na tem večeru. Prireditve bo 23. t. m. ob 20. v operi. Predvsem pridejo v poštev tenorji, vendar pa so dobrodošli tudi bariton in bas ter soprani in alt.

Na tej prireditvi bo imelo občinstvo možnost, spoznati pevski material, ki ga premore Slovenija, in pokazati s svojim odobravanjem, kateremu izmed nastopajočih pevcev bi prisodilo največ upanja za bodočnost. Pri tej izbiri gre za to, da do-

bila samo delna, ker nekateri stavbni delavci niso hoteli stavkati.

— **Če s kolom ga je umrtil.** V nedeljo je Ivo Bratoša iz Kostričnice napadel 27letnega posestnika Jurija Furmana iz Drevenika pri Kostričnici in mu z udarci s kolom prebil lobanjo. Furmana so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v ponedeljek izdihnil.

— **Dva napada in nesreča.** V ponedeljek je neki moški pri Polzeli napadel 29letnega dnarja Antona Kugončiča z Lepe njive pri Mozirju in ga nevarno poskočeval po glavi. V nedeljo okrog 22. je neki mesarski pomočnik v Imenem pri Podčetrtnu napadel 31letnega posestnika vega sina Josipa Jagriča in ga z nožem dvakrat zadel v hrbet. Ko je 32letni hlapec Avgust Sinko iz št. Pavla pri Prebodu gnil v ponedeljek konje iz Sloven-ske Bistrice proti domu, je na cesti pri št. Petru v Savinjski dolini zadel vanj neki motociklist in ga podrl na tla. Sinko si je zlomil desno nogo pod kolonom. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

bezen do rodne zemlje, kakor tudi smisel za racionalno gozdno gospodarstvo. V mladih letih življenja naj se človek seznani, kako je treba upravljati zemljo in kako z njo ravnati. Pogozdovanje v loškem srezu sta izvajala sresko načelstvo in sreski odbor za propagando gozdarstva. Letošnje pogozdovanje je popolnoma uspelo. Med šolskimi upravitelji se je zlasti izkazal g. Josip Krapš s Trebije. Letošnjega pogozdovanja se je udeležilo 22 šol, tri celo dvakrat. S sodelovanjem sreskega načelstva je bilo posajenih 14150 sadik, s sodelovanjem odbora pa 5174. Posadili so smrekove sadike vseh vrst, nadalje bore, mecesne, lepotično grmičevje, topol, duglazijo itd. Pogozdovanja se je udeležilo v vsem 5371 dečkov in 465 deklic. Še posebej pa 119 dečkov in 71 deklic. Pogozdili so 5 ha in 30 arov sveta, prečistili pa 50 a. V 11 primerih je prisostvovalo pogozdovanju gozdno strokovno osebje, sicer pa je slonel vse delo na ramah učiteljskega, ki si je izkušeni prejšnjih let pridobil vso potrebno prakso za izvršitev tega dela. Kot značilnost naj navedemo, da so se letos poravnali loški škofjeloški Kamnitniki, ki kaže zaenkrat gela rebra naravnost škofji Loka. Okolje Kamnitka upajo sčasoma pogozditi oziroma posaditi z lepotičnim grmičevjem, da bi dobili neke vrste narodni park. Stvar ljudi, ki imajo čut za lepoto narave, je, da pazijo na zlikovce, ki bodo sicer skušali tudi iznovejšje posade pokorčati, če že ne hote, pa iz nepremišljenosti.

Na vodilnih mestih zagotavljajo da je pogozdovanje v loškem srezu zavzelo letos pohvalno lepe dimenzije, ki bi jih kazalo obdržati.

Radioprogram

Četrtek, 6. junija

Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi, — 13.02: Šrnel kvartet »Štirje fantje«. — 14: Poročila. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Oktet fantovskega oddelka. Ljubljana, Rokodelski dom. — 20.45: Reproduriran koncert simfonične glasbe. — 22: Napovedi, poročila.

KATERA HOČE IZGLEDATI MLADA



ŽENE 50 LET LAHKO IZGLEDAJO, KAKOR DA JIM JE 35

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — prav kakor vitalni elementi v koži zdravega, mladega dekleta. Iznašel ga je dermatolog svetovnega slovesa. Dobiva se iz skrbno odbranih mladih živali. Te ekstrakt, imenovan »Bioceol«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsako noč. Medtem ko spite, Vaša koža slikašno sekundno absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro,

ko se prebudite, je Vaša koža jaamejša, glajša, bolj sveža — mlajša. Če za dan uporabljate kremo Tokalon (bele barve, ne mastno). S k enostavno nego lahko vsaka žena doseže, da je videti 10 let mlajša. Imejte tudi Vi divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponašali vsako mlado dekle. S hranami za kožo Tokalon so uspešni rezultati v vsakem primeru zajamčeni, sicer se Vam vrne denar.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklicni. izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PSIHOGRAFOLOG
FELIKS GLOBONIK
v Ljubljani, hotel »Slon«
sprejema stranke od 6. do 12. junija dnevno od 8.—12. in od 13.—21. 1469

UGODEN NARUČ
Veliko izbiro letnih damski čevljev po zelo nizkih cenah! Vam nudi trgovina

»EDO« CEVLJI
Vošnjakova 2 (Gospodstva c. 12). 27 t

Oglašuj
male oglase
v
Slovenski Narod
ter so
najcenejši!!!
ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESBER
St. Petra cesta 14

KLIŠEJE
— ENO
— VEČKRAJNO
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

50 PAR ENTLANJE

zuriranje, vezanje zaves, opla, monogramov, gumbric, elika zaloga perja po 7.— din
Ljubljana, Gospodstva c. 12
Franciškanska ul. 3. 4. L

POUK

Strojepisni pouk
čebni tečaj, vpisovanje in izteek pouka poljuben. Chri-tofov učni zavod, Domobran-ska c. 15. 738

SOPE
Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

GOSPA ODDA
sobo s kopalinco ter vso oskrbo gospodu, ki bi ji plačal za 3 mesece naprej ali posodil manjšo vsoto proti povračilu. Eventuelno skupno gospodinjstvo. Ponudbe na upravo »Naroda« pod »Oskrba«. 1463

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KUPIM MOTOCIKEL
Harley Davidson 750 ccm novejšje tipe. Ponudbe s točnim opisom na naslov Radomir Iv-ković — Novi Sad, Dunavska ul. 29. 1455

KOSILNI STROJ

rabljen, kupim. Ponudbe z opisom in ceno na: Janko Košak, ključavničar, St. Rupert, Dolensko. 1456

HISO V LJUBLJANI

do din 200.000.— in parcelo kupim. Ponudbe pod »gotovina« 1468

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

OREHOVA JEDRCA

sortiran cvetlični med in me-dico dobite najceneje v

MEDARNA

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 18/L

MREŽE

za postelje dobite najceneje v Komenskega ulici 34. 1461

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih sprejeli ob težki izgubi našega ljubega soproga, brata in svaka, gospoda

Voltmann Edvarda

se tem potom vsem najprizrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo njegovemu šetu in vsem uslužbencem tvrdke Ant. Krisper za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, nadalje gasilski četi iz Nadgorice in njegovemu naraščaju, zastopnikom Slovenskega lovskega društva in drugih društev in korporacij, kakor tudi vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremlili k zadnjemu počitku.

Prisrčna zahvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja.

Mestni pogrebni zavod
O'cina Ljubljana

ZALUJOČI

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Priznajte vi svoje... Vse svoje — je vzklil-nil. Priznajte, da je Bertranda vaša hči. Potem bomo pa videli, dali se tudi meni spodobiti napraviti princoso de Villingen iz nezakonske vnukinje navadnega capina in bandita, ki bo kmalu tudi kaznenec. Renaud de Valcor ni niti z očesom trenil. Nobena mišica na njegovem obrazu se ni ganila. Gledal je Gilberta kakor bi gledal človek sobesednika, ki je začel med pogovorom naenkrat govoriti neznan jezik.

In to je bil zdaj njegov sobesednik, ki je prišel po svojem brutalnem izpadu iz ravnotežja, da je bil nekoliko presenečen, kakor človek, ki misli v temi, da se je vzpel na zelo visoke stopnice, pa mu naenkrat zmanjka tal pod nogami. Zalet se ni posre-čil. Kaj je torej?... Bodisi, da je bil na napačni poti, ali pa je odkril svojo taktiko izredno močnemu nasprotniku, ki ostane še nadalje na straži.

V zadregi se je jel princ nerodno umikati.

— Kaj niste ravnali tako, kakor da bi bili Ber-trandin oče, ko ste prišli k meni prosit kdo ve kaj za to dekle in za otroka, ki mi ga pripisuje — nedvomno po krivem?

Renaud se ni zmenil za nesramnosti žalitve.

— Ne spadam med ljudi, ki prosijo karkoli zase ali za druge — je dejal ponosno. Prišel sem, da vam zastavim vprašanje princ de Villingen in da vas posvarim.

— Čujmo torej vprašanje.

— Ali hočete storiti svojo dolžnost do Bertrande in do svojega otroka?

— Kakšno dolžnost... Vzeti mater za ženo in priznati otroka za svojega?

— Sami ste izgovorili te besede.

Princ je počil v smeh.

Renaud je počakal, da se je nehal smejeti, potlej je pa nadaljeval:

— Vidim, da ste do mozga pokvarjeni, gospod. Določite doto, ki jo zahtevate od dekleta, da postane princeza de Villingen. In Bertranda bo to doto do-bila.

Gilbert ga je presenečeno pogledal. Dolgo je zrl na moža, ki je bil izgovoril te presenetljive besede in ki je mirno upiral vanj svoj pogled.

— Gospod markiz de Valcor, — je odgovoril kon-čno princ, izgovarjajoč počasi zlog za zlogom — vaš nasprotnik sem in želim vam vse zlo, kar ga more želiti človek svojemu bližnjemu. Vendar pa nočem izrabiti proti vam ponudbe, ki bi vas kaj čudno kom-promitirala. Nočem je izrabiti, ker resnično obču-

dujem vaš heroizem. Nočem sprejeti tega moralnega dokaza, nočem ga porabiti v vašem procesu, nočem ga niti slišati. Ne prigovarjajte mi. Pojdite!

— Ne razumem vas, — je dejal markiz. — Ne vem, kakšen heroizem more biti v tem, da hočem dati doto dekletu, za katerega se zanimam in ki bi ji bila to edina rešitev. Morda je v tem nekaj rado-darnosti, pa še to komaj... Saj sem tako bogat.

— Nikakor ne, nikakor ne, gospod! Nihče bi se v tej zadevi ne zmotil, — je odgovoril Gilbert in od-kimal z glavo... Oblasti so že na sledu vaših pravi osebosti. Morda tega niste niti vedeli, ko ste prišli k meni. Malo prej sem pa namignil na to in zdaj bi že lahko vedeli, kako stoji stvar. In vendar izjav-ljate brez obotavljanja, da bi rešili njo, ki ste ji naraven zaščitnik in zagovornik, svojo hčer Ber-trando Gaelovo. Ponavljam vam to... To se mi zdi nekaj nečuvnega. Oprostite mi to besedo. Bogme... Presenečen sem. Kdo bi mislil, da so na svetu taki ljudje.

Pustiva to... Pustiva to, gospod, — ga je pre-kinitil Renaud zaničljivo... Ne govoriva tu o mojem procesu. Sami pravite, da je moja osebnost odvisna od sodbe drugih sodnikov in da stoji nad vašim oseb-nim mnenjem. Ali se oženite z Bertrando ali ne?

— Ne.

— Pripravljen sem dati ji doto, knežjo doto.

— Villingeni se ne prodajajo, gospod!

— Moji nasprotniki so vas pa igrave kupili. Menim namreč, da niste postali moj sovražnik iz golega veselja do mračnih, podlih poslov.

— Nikakor ne, gospod, — je pritrdil Gilbert, — to ni veselje, ki me vodi, to je čustvo. Ljubim dekle, ki mi bo njena roka prav tako delala čast, kakor bi me onečastil zakon, ki mi ga predlagate. Zaročen sem z dedinjo stare in plemenite rodbine de Valcor.

— Michelinin zaročenec? — je vzklilnil markiz ves iz sebe.

— Nikakor ne, gospod. Ne zaročenec gospodične Michelin, temveč zaročenec gospodične Françoise de Valcor-Plesguen.

— Ah, — je vzklilnil Renaud zaničljivo.

— Tako, gospod, — je princ znova povzel besedo. — Odgovoril sem na vaše vprašanje in ponosen sem na to z iskrenostjo, ki je niste pričakovali. Kar se tiče vašega svarila in opozorila vas odvezujem od obeh. Počakal bom na vaše javno izzivanje, da se bova lahko spoprijela v dvoboju, ne da bi bilo treba vsakomur odkrivati. Opozorjam vas, da ne začnem jaz in ker mi je mnogo lažje na tem, da bom uža-ljen jaz. Zdjaj sva si menda povedala vse. Zbogom!

Po teh besedah je Gilbert pozvonil, da bi sluga odvedel gosta.

Istega popoldne je pripovedoval Gilbert Escaldasu, ko sta se vračala iz Auteilla:

— Napadalec bo gotovo Valcor. Jaz si izberem potem rapir. Saj veste, da se s sabljanjem nihče ne more meriti z menoj. To je splošno znano in ni treba, da sem skromen. Zabodem svojega nasprotnika, ka-mor bom hotel.

Najkrasnejši muzikalni film vseh časov.
Življenje, ljubezen, ustvarjanje in smrt
prvega slovenskega genija.

Čajkovski

V filmu se izvajajo odlomki iz njegove IV., V. in VI. simfonije, opera Evgen Onegin in klavirski koncert v G duru.

KINO MATICA, tel. 21-24

ZARAH LEANDER — HANS STUWE.

Danes predstavi samo ob 16. in 21. uri, predstava ob 19. radi produkcije odpade.

Samo par dni na sporedu!

Film senzacionalnih pustolovčin in izredno napetih dejanj iz življenja zloglasnih ameriških gangsterjev. Ogorčenje borbe in smeli podvigi proti tej zločinski bandi, ki ne priznava pisanih zakonov niti ljudskega usmiljenja. Film je samo za močne živce! — Premiera dana ob 16. in 19. in 21. uri. — KINO SLOGA, tel. 27-30

Film mladosti in petja

Njena prva ljubezen

z mlado Deanne Durbin v glavni vlogi. Njen partner je Melvyn Douglas, znanec iz filma »Ninočka«.

KINO UNION, tel. 22-21, ob 16., 19. in 21. uri.

Delo in pomen sokolskega naraščaja

Poglobitev stikov z obmejnimi ljudstvom

Maribor, 4. junija. Danes, ko živimo v mirnem in napetosti ter iz dneva v dan nemirno pričakujemo poslednjih vesti, se le malo zaveda, kolike važnosti je miren duh in trdna zaupanje v samega sebe in v svoj narod.

Zato potrebujemo močnih rok, ki bi ga vodili, mu kazale pravo pot, mu pomagale ter svetovale. V prvi vrsti, če ne prvi, smo zato poklicani Sokoli. Biti Sokol pomeni zrtvovati, ljubiti in delati z vsemi svojimi silami za blago domovine in naroda. Zrtve iz dobre volje je najmočnejša in najzvestejša. Jedro, opora in nada sokolstva pa je sokolski naraščaj. Ta se mora pripravljati, da bo neke prevel mesta svojih prednikov in vodnikov ter vodil svojo armado, svoj narod po poti edinstva, narodne zavednosti in napredka.

Najdogovornejši položaj, pa tudi najčastnejše naloge ima naš naraščaj ob severni meji. V prvi je njegova naloga da se brani z vsemi silami proti potujevanju in odpadništvu. Toda kako? Najprej je treba pokazati železno voljo pa tudi skrajno pripravljenost. Danes ni čas omahovanja in odlašanja, danes je čas mobilizacije vseh pozitivnih sil vseh. V delu se nam bodo pridružili tudi ostali, z mladimi silami, ki so voljne dela in zrtve, bodo stopili v naše vrste. Moramo poglo-

biti stike s preprostim ljudstvom, čutiti moramo z njim eno, vsi skupaj bomo jedro delovne armade, odporni proti vsaki ideološki ali oboroženi nam sovražni sili. V prvi vrsti vrste to delo naše sokolske čete, vendar pa jim mnogokrat primanjkuje mladih svežih moči. Zato pa je tu naš naraščaj, ki mora izpolniti morebitne vrzeli, oditi iz mesta med ljudstvo v slovensko pesmijo, knjigo in besedo, z veselim srcem in vedrim čelom. Sprva bodo ljudje res nezupljivi, a dobra volja in blago srce preprosta in preskočita vse ovire.

Naraščaj naj sestavlja armado dobrovoljcev jeklenih mišic ne samo na naši severni meji, ampak povsod. Dobrovoljni duh je ustvaril Jugoslavijo, dobrovoljni duh je ustvaril sokolstvo. Kakor je ta duna prostovoljskega zrtvovanja vodil vse naše nesmrtni junake, mora prevesti tudi vsa mladina, ki se mora zavedati: bodi junak v borbi in delu za narod.

Bratje in sestre! Pozivamo vse, posebej naš obmejni naraščaj, na skupno delo. Boj bo tih, a trd. Nimamo časa za spanje, temveč za delo. Podarimo vse svoje sile, silo domovini, ki nam bo močna in edina vsem v ponos in mi bomo veseli, da smo tudi mi dodali kamen k trdnji zgradbi svoje domovine.

Naraščajski odsek Sokola Maribor-matica

Mestno poglavarstvo posreduje med krojaškimi mojstri in pomočniki

V primeru neuspeha pogajanj je računati s stavko krojaških pomočnikov in pomočnic — Borba za kolektivno pogodbo

Maribor, 4. junija. Stavka slikarskih pomočnikov je končana, tudi stavbniški delavci so se vrnili na delo, sedaj pa je nastal zelo resen položaj v krojaški oziroma šiviljski stroki. Krojaški pomočniki ter šiviljski pomočniki se borijo za boljše življenje, za večje mezdje, ki naj bi bile v skladu z naraščajočo dragotino. Pomočniki in pomočnice so odločeni, da se poslužijo poslednjega sredstva, stavke, ako ne bi bilo ustreženo njihovim težnjam.

V zvezi z napetim stanjem, ki je nastalo v zadnjem času med krojaškimi mojstri ter krojaškimi pomočniki in šiviljskimi pomočniki, smo prejeli iz vrst krojaških pomočnikov naslednje s prošnjo za objavo: Pred več kot štirimi tedni so se začela pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe v krojaški stroki. Bilo je dvoje pogajanj: med pomočniki osebne delavnice in krojaških pomočnikov v slovenski ter združenjem krojaških mojstrov, ki pa niso dovedla do nikakršnega uspeha. Res je sedaj le to, da se pogajanja sploh prekinjajo. Mojstri so namreč sporočili, da za pogajanja niso več kompetentni, ker so člani njihovega združenja odšli k vojakom. To seveda ne drži. Od pregovarjalnega odbora je odšel k vojakom le en sam mojster in še ta se je sedaj vrnil. Ako je ta odbor imel prej mandat za pogajanja, ga ima lahko tudi sedaj.

Pogajanja so potekala doslej tako ne-

ugodno, da bi bili pomočniki v nekem salonu izgubili 100 din pri izgotovitvi komedije, kake bi pristali na predloge mojstrov. Plače pomočnikov znašajo od 150 do 335 din, povprečno pa din 200 do 275. To je gotovo minimalna plača za kvalificiranega delavca, ki ima vrhu tega še to nesrečo, da ostaja v mrtvi sezoni med letom brez dela in zaslužka. Še slabši je položaj krojaških oziroma šiviljskih pomočnic, ki imajo tedensko mezdo po 60 do 80 din. Zato se ni čuditi, ako je razvito sušnarstvo, 80 din zasluži tedensko dekle, ki se je kolikoli izučila damskega krojaštva, z lahkoto pa ni treba sedeti po 10 in več ur v delavnici, ampak dela lepo mirno in počasi doma.

Sedaj je prešla borba za kolektivno pogodbo v novo fazo: Organizacija krojaških pomočnikov je zaprosila za posredovanje mestno poglavarstvo, ki bo pozvalo obe stranki na pogajanja. Ako pogajanja ne bodo uspešna, bodo morali seveda pomočniki misliti na druga sredstva, da pridejo do svojih pravic in do povznanja mezdje, ki je spričo dragine neobhodno potrebno.

K tem vsticim bi pripomnili, da je upati, da bo krojaška oziroma šiviljska stroka obvarovana pred neprijetnimi posledicami poslednjega samoočrabbnega ukrepa pomočnikov ter pomočnic ter da bo obojestranska uvidenost omogočila sporazum kakor v sbo in črkosilarski stroki, tako da bo ustreženo na obe strani.

Pomen gostilničarske šole v Mariboru

Za strokovno čim bolj izobražen in izvežban naraščaj v gostinski stroki — Ob zaključku gostilničarske strokovne nadaljevalne šole

Maribor, 4. junija. Današnja doba mnogo terjaja v vsaki stroki, v vsakem poklicu. To velja še prav posebno za naše gostinstvo, za naše hotelstvo. Nenavaden razvoj turizma prometa v povojni dobi je nujno terjal znatno izpopolnjevanje ter napredek gostinske stroke. Ustanovljene so bile razne šole, da se izobrazi strokovno temeljito izvežban naraščaj, ki naj ustvari pogoje za čim večji dotok tujih gostov v naše kraje. Smiselno gostinsko gospodarstvo, racionalno ravnanje, mojstrsko poznavanje kuhinjskih posebnosti, vpludna postrežba, obvladovanje tujih jezikov, vse to in drugo spada v register, s katerim naše sodobno gostinstvo lahko najbolje služi tujem prometu in posredno vsemu našemu gospodarstvu. Zadnje mesece se sicer opaža usodno upadanje turizma prometa, kar pa ne more biti vzrok, da ne bi še večjo sistematičnost povečali pažnje strokovno temeljitostu izobraževanja našega gostinskega in hotelskega naraščaja. Teža se zaveda tudi vodstvo naše mariborske gostilničarske strokovne nadaljevalne šole, ki kaže iz leta v leto vse lepši napredek v korist tujem prometu, v čast in čono našemu domačemu gostinstvu, ki je v svojih težnjah in svojem poklicu ter usodi najtesneje povezano s poslanstvom, ki ga vrši z dosledno sistematičnostjo naša gostilničarska šola. Ta tema, prijateljske povezanost se počaka vsako leto v posebno vidni obliki zlasti ob zaključku šole.

Tudi letošnji zaključek omenjene šole

je bil zelo pristen ter iskren. Potem, ko je vodja šole šolski upravitelj g. Spangler prisrčno pozdravil vse navzoče, so poročali razredniki o lepem, razveseljivem napredku marljivih in nadebudnih gojencev, ki kažejo veliko veselje do učenja in svoje stroke. Seveda je spregovoril tudi zaslužni predsednik združenja gostinskih podjetij v Maribor, g. Aleksander Klešič, ki je v tehtnih izjavah blodišel golejce k nadaljnjemu vestnemu učenju ter izpopolnjevanju, ki mu nikdar ne more biti konca. Sledila je razdelitev ličnih nagrad najprirednejšim gojencem, ki so dosegli odlične in prav dober uspeh. Toplo občudeno so bile tudi besede, ki sta jih spregovorila gojenca šole Klešič in Simončič. Iskreno sta se zahvalila očetovsko skrbnim vzgojiteljem, pa tudi prizadevnim organizacijam mariborskih gostilničarjev, ki posveča tako vpeto skrb rasti ter napredku gostilničarske šole. Posebno prihrane so bile zahvalne besede, ki so bile naslovljene na predsednika g. A. Klešiča za njegovo skrb in tajnika združenja gostinskih podjetij J. Jenka, ki je s poštovno valno vnuem vzdrževal stike med šolo in organizacijo gostilničarjev.

Tako je starejša generacija pokazala svojo ljubezen do te preproste ustanove, mladina pa je izročila svojo toplo hvaležnost napram vzgojiteljem ter združenju gostinskih podjetij. Nai bi šola tudi v novem letu pokazala čim vidnejši napredek v korist gojencem in vsej gostinski stroki. — D.

Baremter gospodarskega življenja v Mariboru

Kako je z nove izdanimi ter črtanimi obrtnimi pravilnicami v zadnjem času

Maribor, 4. junija.

Seznam vsakomesečnih izdanih ter črtanih obrtnih pravil je kakor baremter gospodarskega življenja v Mariboru a posebnim ozirom na razmere, v katerih živi naše obrtništvo. Navzile hudi časom, ki niso naklonjeni nobeni gospodarski panogi, lahko rečemo, da v tem pogledu v Mariboru položaj ne daje nikakršnega povoda za pesimistično presojanje. Sicer je bilo v preteklem mesecu številno črtanih pravil za nekaj primerov večje kakor število izdanih pravil, vendar pa je ta razlika tako neznatna, da lahko govorimo o nekakšnem ravnotežju, ki se uveljavlja v zadnjem času v razmerju novih ter zbrisanih obrtnih pravil.

Pregled v maju 1940 izdanih in črtanih obrtnih pravil kaže naslednjo sliko:

Obrtne pravice so dobili: Antonija Vicman, brnjarja v smislu § 19/3 obrt. zak., Aleksandrova cesta 71; Franc Novak, trgovina z lesom na debelo in drobno, Jurčičeva ulica 6; Franc Sel, kovac, Taborska ulica 10; Marija Jelen, bufet, Meljska cesta 63; Štefica Cizej, gostilna, Pristan 1; Julijana Čajniko, bufet, Radvanjska cesta št. 5; Josip Bogataj, trgovina s klobuki in pripadajočimi potrebščinami, klobuki in klobukovinarstvom na drobno, Gosposka ulica 3; Ludovik Franko, gostilna, Aleksandrova cesta 17; Josip Kirbiš, gostilna, Vetrinjska ulica 3; Ivan Verbič, gostilna, Koroska cesta 48; Marija Gobeč, gostilna, Linhartova ulica 13; Ivan Fužir, avtoizvošček, Gosposka ulica 13; Luika Orsanič, avtoizvošček, Aleksandrova cesta 33; Franc

Klemenšek, avtoizvošček, Stritarjeva ulica št. 5; Konrad Zist, mizar, Koroska cesta 43; Erika Glih, gostilna, Pobreška cesta 46; Ferdinand Oslak, trgovina s parfumerijskimi predmeti potom avtomatov v Havarah, Meljska cesta 43; Danila Ledvinka, trgovina z mešanim blagom, Koroska cesta št. 26.

Črtane pa so bile obrtne pravice: Milka Ivančič, kavarana, Meljska cesta 12; Katarina Feruš, trgovina z bučnim oljem, Glavni trg (stojnica); Julijana Lepej, trgovina z mešanim blagom, Ulica kneza Kocija 18; Julijana Relaman, brnjarja, Aleksandrova cesta 71; Avgust Copić, trgovina s stroji vseh vrst, pripadajočim materiom in raznimi vrstami motornih vozil, Pipuševa ulica 12; Avgust Copić, obrt valjanja cest in drobljenja kamenja s strojem, Pipuševa ulica 12; Franc Hojnik, trgovina z mešanim blagom na debelo, brez živil, Aleksandrova cesta 17; Mihael Trček, mesar, Ulica kneza Kocija 2; Ferdo Bauman, urar, Radvanjska cesta 23; Stefan Gril, čevljar, Čankarjeva ulica 6; Franc Hiter, mesar, Dr. Turnerjeva ulica 41; tvrdka Bogataj in Janč, trgovina s klobuki, modnim in kožuhovinarstvom na drobno, Gosposka ulica 3; Antonija Ahtig, gostilna, Frankopanova cesta 55; Mayer Karol, trgovina s fotografiranimi potrebščinami, Gosposka ulica 5; Ivan Kostanjevec, obrt vosnika s konji, Tržaška cesta 98a; Helena Verstovšek, trgovina z mešanim blagom, Stritarjeva ulica 17; Stefan Vratarič, trgovina z mešanim blagom, Koroska cesta 26; Anton Potončnik, avtoizvošček, Vrtičeva ulica 17.

Mariborske in okoliške novice

— Priredno slavo je praznoval danes mariborski 32. topovski polk. Slavnosti so se udeležili številni predstavniki mariborske javnosti in mnogo občanov. Med drugimi so bili navzoči mestni poveljnik general Golubović, škof dr. Tomazič, župan Juvan in oba škofa načelnika, kurve obrede so opravili protokoler Simeon Ivosevič, kurat Zavadič in imam Halim Imamović. Vojaštvo je nagovoril dočelnik polkovnik Peter Klina, ki je v svojem govoru prikazal pomembni dogodke pred 21 leti, ko so baterije polka prvič pridile do Gosposkega polja. Po minihodu je sledila pogostitev, v vojašnici vojvode Putnika je bil ves dan praznično razpoloženje.

Na akademiji Sokolske šole Maribor bodo v soboto 8. junija ob pol 21. nastopila sokolska društva Maribor-matica, Maribor I, Maribor II, Pobreška, Ptuj in Glavni Gradec in Sokoli-vojaki, gojenč šole za rezervne oficirje v Mariboru. Prekribite si vstopnice pri »Putniku«, št. 32-M.

— Mariborske društvene novice. Drvi ob 20. bo v Reherjevi sobi v Nabavljalni zadrugi zborovanje krojašč. žen združurak. — Pedagoška centrala priredi drvi ob 20. v Nabavljalni zadrugi poslovljeni sestanki univ. docenta dr. Antona Trstenjaku. — Danes ob 17. bo v matičnih prostorih produkcija gojencev nižje stopnje matične glasbene šole.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Maverjeva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici št. 12, telefon 28-12, in Vavpotova lekarna pri Angelu varhu na Aleksandrovi cesti 33, telef. 22-13.

— Velik vlom. Iz trgovine tvrdke Rado Tipel so ponoči vlomili odnele razno galanterijsko blago in 200 din v gotovini. Tvrdka ima okoli 8000 din škode.

— O tem in onem. Labodja družinica v ribniku v mestnem parku je dobila te dni prirastek dveh mladih labodov. Svojskaz prekinjena dela na cesti Sv. Ožbolt. — Kapla in Sv. Duh se sedaj nadljujejo. Upati je, da ne bodo spet prekinjena. — Štavlji tujece, ki prihajajo v Maribor, je v preteklem mesecu zopet obštetno padlo. Vseh tujecev, ki so prišli v maju v Maribor, je bilo komaj 1445, med njimi samo 183 inozemcev. — 14 Nemcev, 13 Čehov, 10 Italijanov, 3 Angliei, 3 Francozi, 2 Turke, 2 Američane. Maribor, ki je zelo navezan na tujski promet, brdiko občuti upadanje tujskega prometa, ki je iz meseca v mesec občutnejše. — Tovorni avto je povozil v Jerovski ulici 10-letnega Erika Hramusa, ki ima poškodbe po vsem telesu. Odpremil so ga v bolnico. — Šile sta si prerezala nemški pisatelj Wolfgang Pertot in zdravnik dr. Thren. Zdravnik v bolnici so jima rešili življenje. Vzrok obupnega dejanja ni znan. — Umetniški večer bo 7. t. m. v Narodnem domu. Poje tenorist Angel Jarc, sodelujejo prof. V. Mirk in ga. Vrabčeva. — Velik sadni silos bodo baje zgradili v Mariboru. Kakor zatrjujejo, bo v njem prostora za 200 vagonov sadja. Kdaj bodo pričeli z gradbenimi deli, še ni točno določeno. — Marija K. je obupala nad življenjem. Ispila je večjo količino yeronala. K sreči so jo svoji rešili v zadnjem trenutku. Ni znano, kaj je Marijo K. pognalo v obup.

— Nov grob. V bolnici je umrl zasebnik Alfín Novak, star 30 let. Žalostnim svojem našim občanom sožalje!

— Enodnevni tujakoprometni tečaj na Remnikih. V nedeljo 9. junija bo na Remniku enodnevni tujakoprometni tečaj za pospeševanje turizma in gostinstva. Tečaj priredi banska uprava s sodelovanjem tujakoprometne zveze »Putnik« v Mariboru. Krajne priprave za tečaj pa je prevzela občina Remnik. Tečaj, ki bo za udeležence brezplačen, bo obsegal predavanja o turizmu, planinstvu, gostinstvu, o gostinstvom kletarstvu, o delu in pomenu turističnih organizacij in potniških pisarn, praktični in teoretični pouk o serviranju, predavanja o popeševanju zunanega lica gostilne in ljudskih bivalisti. Predavanja bodo dopolnjevala ob 8. do 12. in popoldne ob 13.30 do 18. tako da so omogočena udeležba tudi interesentom iz bližnje in daljne okolice. Namen tečaja je, da se najširši sloji seznanijo s pomenom in potrebami našega tujskega prometa ter se poudijo o možnosti tih ukrepov v svrhu pospeševanja in razmaha tujskega prometa, ki je turističnim krajem prinesel še neprecenljive koristi. Želeli bi bilo, da se tujakoprometnega tečaja v Remnikih udeležijo predvsem oni, ki so v kakršnemkoli oziru v zvezi s tujakim prometom in ki imajo od njega gospodarske koristi. Za udeležbo na tem tečaju daje interesentom vsa potrebna pojasnila tujakoprometna zveza »Putnik« v Mariboru.

— Drava kroča svoje žrtve. Pri Stojnicah je naplavila Drava truplo starejšega moškega. Izkazalo se je, da gre za 59-letnega prebuzikarja Ivana Bezjaka iz Bukovcev, ki je pred dnem izginil. Pri Spodnjem Bregu pa je mrtva Drava truplo posestnika Viljema Podlesnika, ki je nedavno utonil v Dravi. Oba utopijenca sta bila pokopana.

— »Pobreškega prezidenta« bodo danes pokopali. Danes ob pol 16. bo iz mrtvašnice na pobreškem pokopališču pogreb 64-letnega Lučka Hantiča, daleč naokoli znanega originala »pobreškega prezidenta«. Med pogrebem bo neuvomno veliko Pobrežanov, med katerimi je bil zelo znan, saj ga ni na Pobrežju otroka, ki ne bi bil poznal »pobreškega prezidenta«. Pogrebne stroške je poravnal pokojnikov brat, Pobrežanom nam je živo v spominu »prezidentov« znani vzkič »oba joz«. O njem bodo krožile še dolgo najrazličnejše anekdote, ki kažejo, da je bil »pobreški prezident« zelo bister in prisoben, kadar je šlo za njegove osebne koristi. »Pobreški prezident« ni nikdar podedoval. Imel je svoje stalne »stranske«, pri katerih se je pojavil brez besede. Čakal tako dolgo, dokler mu niso dali primernega prispevka, nakar je šel svojo pot naprej.

— Telesne novice. Tombola Rdečega križa pri Devici Mariji v Brezju, ki je bila na vojaškem vežališču, je privabila toliko občanov, kakor ga doslej nismo videli na nobeni slični prireditvi. Razdeljenih je bilo nič manj kakor 50 tombol, ki so jih dobili najpogostejši igralci. Ob tej priliki so iskali svoj zaslužek tudi razni priložnostni obrtniki. Poleg vrtiljaka, strelišča in kolesa sreče se je celo pridučil požiralac mečev. Niso niti manjkali slaščičarji in medicari, številni slačedolarji pa so si teko utirali pot v množici. Od mize do mize so nadlegovali goste poklicni ter nepoklicni beraci ter pohabljeni, deca je ponujala skromne šopke za majhno odškodnino. V teku pol ure me je pregnalo iz tega vrvenja in gneče pol tučata potrebnih in nepotrebnih. Daroval sem tombolske karte neznanemu otroku in odšel, da prebijem v miru nedeljski popoldne.

— Mariborsko gledališče. Sreda, 5. junija ob 20.: Ples v maskah. Red B.

Tretja predstava operca Ples v maskah bo drvi. Na vrsto pride red B. Ker se je ta Verdijeva znamenita opera pri prvih dveh predstavah občinstvu posebno priljubila in je pričakovati, da bo to pot gledališče razprodano, se priporoča nabava vstopnic že pri dnevni blagajni.

Iz Ljutomera

— Iz državne službe. Za šefa naše davčne uprave je bil postavljen Viktor Martinjak, doslej šef davčne uprave v Kočevju. Za šefa davčne uprave v Radovljici je bil imenovan dosednji šef naše davčne uprave Anton Bolikovec.

— Toča je opustošila naša polja. V četrtek popoldne se je nebo zatemnilo od nešteti oblakov. Za burjo je začelo de-

vati, vmes pa je udarjala strela. V ozkem pasu vzhodno od Ljutomera je med gostim dežjem padala kakih 10 minut kot lesniki debela toča, ki je pobila žito in oklestila po bradah skoraj vse grozdje, po vrtovih je povsem zbil paradiznike, krompir in drugo zelenjavo.

— Ker je zalil našo vojsko. Andrej Hanzel iz Cezanjevcev se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti zaradi zalitve naše vojske. Izgovarjal se je pijanostjo. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zapora in na 600 din globe.

Samomor obupanke pod vlakom

Ljubljana, 5. junija. Davi ob 6.10 je železniški čuvaj ob prelazu na Erjavčevi cesti, Matevž Petrič, opazil, da se stopila na progo na prelazu v Nunki ulici neznan ženska v trenutku, ko je prihajal od Rakeka proti mestu tovorni vlak št. 673. Ker se je vlak zaradi predčasnega prihoda ustavil, Petrič ni dalje pazil na žensko, ki je vztrajala na progi in se naslednji hip vrgla pred lokomotivo osebnega vlaka št. 612, ki je privozil z glavnega kolodvora proti Rakeku po drugem tiru. Lokomotiva je žensko zgrabila in jo vlekla s seboj več metrov daleč, nato pa jo odbila vso razmesarjeno.

Železniški čuvaj je takoj po dogodku odhitel na kraj samomora, kamor je kmalu za njim prišla služkinja Jožefina Kunstler, ki je v samomorilki spoznala profesorico glasbe Marijo N., rojeno l. 1883 neke v bivši Českoslovaški, pristojno po svojem možu na Dunaj, stanujočo pa v Nunki ulici. O tragičnem dogodku so bili takoj obveščeni pokojnični sorodniki, živeči v Ljubljani in seveda policija. Na železniški prelaz v Nunki ulici je prišla ob pol 7. policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Alojz Kek, katerima se je pridružil tudi zastopnik železniške uprave g. Izidor Sršen z glavnega kolodvora. Po komisiskem ogledu je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico splošne bolnice.

Kaj je nesrečno pognalo v obup, ni povsem ugotovljeno, zdi se pa, da je šla v prostovoljno smrt zaradi nesoglasja s pogromom, živečim v Brnu, od katerega se je nameravala ločiti. Obupanka je pred izvržitvijo usodnega koraka napisala za sorodnike pismo v nemškem jeziku, v katerem proš, naj ji oprostijo omenja pa tudi, da zapušta znano knjigo »Mein Kampf« možu.

SOKOL

Sokolsko društvo v Zagorju ob Savi obvešča vsa br. sokolska društva, kakor tudi vsa javnost, da je proslava 50letnice našega društva in odkritje spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju preloženo za nedoločen čas. Prireditelji, ki je bila najavljena za 16. junij t. l., bo šele po prejšnjem obvestilu. — Uprava.

SPD

Skupščina SPD bo v soboto 15. junija v Ljubljani in sicer v dvorani delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Sestanek delegatov je določen za 16. skupščina pa za 20. uro. Planinski tabor SPD, ki je bil določen za nedeljo 16. junija t. l. v Kočevju, je zaradi prepovedi zborovanj preložen na nedoločen čas.

SPORT

Glavna skupščina JZSS bo v nedeljo 9. t. m. ob 8. v beli dvorani hotela »Union« z objavljenim dnevnim redom. Vabimo vse klube, da se je zanesljivo udeležijo. Delegati naj kupijo z voznim listkom tudi izkaznico K 13 na postaji, ki jih upravičuje za brezplačni povratek. V soboto 8. t. m. bo ob 17. v savezni pisarni redni letni sestanek zbora smuških učiteljev, zvečer ob 20. v damski sobi kavarne »Emona« pa šestanek delegatov zaradi reorganizacije JZSS. Letna poročila s predlogi so bila razposlana vsem članom.

Iz Metlike

— Enodnevni tujakoprometni tečaj. V četrtek 6. junija priredi v Metliki banska uprava po predlogu Tujakoprometne zveze v Ljubljani enodnevni tujakoprometni tečaj. Na tečaju bodo predavanja o turizmu in gostinstvu, o gostinskem kletarstvu, o delu in pomenu turističnih organizacij in potniških pisarn, o ureditvi gostišča, vrta in parka ter o serviranju. Razen tega bo predvajanih nekaj kulturnih filmov. Potrebne priprave za tečaj je izvršilo Tujakoprometno društvo v Metliki s pomočjo Združenja gostilniških podjetij ter učiteljskega zbora. Na tečaj se opozarjajo vsi, ki se zanimajo za turizem ali so z njim kakor koli v zvezi. Tečaj se bo pričel ob 8. zjutraj in bo trajal do 6. zvečer. Prireditelj bo v dvorani kina »Bela Krajina«.

POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SOKOLSKI DOM

Položaj v Rimu

Priprave za Mussolinijev govor — Nemška sodba o do-sedanji italijanski pomoči

Rim, 4. jun. br. (Dr. O. A.). Današnji dan, o katerem so toliko napovedovali, da bo kritičen, je potekel tako, kakor so trzeli krogli to pričakovali. Na seji vlade je bila sprejeta cela vrsta važnih sklepov in ukrepov, ki se bodo nadaljnji vojni pripravi, toda do končne odločitve ni prišlo, vsaj kolikor se je moglo doslej zvedeti. Tudi odbor za notranje zadeve je danes sprejel zakonski načrt o aprivizaciji prebivalstva za časa vojne. Pozornost pa je vzbudila okoliščina, da so danes popoldne na vseh velikih trgih v Rimu instalirali svodnike iz jil preiskovalni, kar smatrajo za dokaz, da se pripravlja usodni Mussolinijev govor, katerega bo poslušalo vse italijansko ljudstvo.

Italijanski listi objavljajo danes z velikim poudarkom članek berlinskega lista »Börsen Zeitung«, ki Italiji priznava, da je tudi v stanjem nevojčakovanja Nemčiji v veliki meri pomagala. Prepoveda je nevarne naerte zavaznikov, da bi se ustvarila fronta na jugu in jugovzhodu. Balkan je ostal izven vojne in tudi Turčija je morala

ostati mirna. Cel blokada na jugu in jugovzhodu se je izjalovila. Ta članek kaže, da je Nemčija očitno povsem zadovoljna s sedanjim italijanskim zadržanjem in v mnogi menijo, da je sedaj celo v nemškem interesu, da Italija zaenkrat še ne poseže v vojno, ker bi v takem primeru nastala še nova bojšča, kar bi samo kompliciralo naloge nemškega vrhovnega vojnega poveljstva.

V svojih poročilih iz Pariza beležijo Italijanski listi, da računajo tam še z eno italijansko mirovno ofenzivo, v kateri bi Italija postavila tudi svoje zahteve. V Parizu se nadejajo, da bo morda Americalendarle še nekoliko vplivala na Mussolinija, v Rimu pa izjavljajo, da bo Italija svoje odločitve sprejela neodvisno od vsakega zunanega vpliva.

»Evening News« poroča, da je Ciano sprejel britanskega veleposlanika, ki mu je dejal, da se savezniki zmerom pripravljali razpravljati o vseh legitimnih zahtevah Italije. V palači Chigi pa o tem ni mogoče dobiti nikakih informacij.

Hrastniški uboj pred celjskim sodiščem

Prokurist Emanuel Zelinka obsojen na 2 leti strogega zapora

Celje, 4. junija.

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 44-letni Emanuel Zelinka, prokurist kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila okrog 14. pred tovarniško pisarno v Hrastniku ustrelil 39letnega odpusčenega delavca kemične tovarne Vilka Gačnika iz Hrastnika. Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Mak, obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Milan Korun iz Ljubljane, Gačnikovo vdomo kot zasebno udeleženko je zastopal odvetnik dr. Zdravko Kalan iz Celja. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Prisostvovalo ji je zlasti mnogo ljudi iz hrastniške doline pa tudi Celjani so bili številno zastopani. Razprava je trajala neprenehoma od 8. do 17.30.

Vilko Gačnik je bil pred dvema letoma zaradi nekega izpada proti uradnikom kemične tovarne v Hrastniku odpuščen iz službe. Od takrat je Gačnik doživel prokurista Zelinka, da je kriv njegovega odpusta, ter ga je zasledoval in mu ponovno grozil, da se bo maščeval. Kljub grožnjam pa Gačnik ni nikoli dejansko napadel Zelinke. Na nasvet orožniškega komandirja si je Zelinka lani v jeseni nabavil samokres in ga je stalno nosil pri sebi. Zelinka se je Gačnika bal in je le redko hodil z doma.

Dne 15. aprila malo pred 14. se je pojavil Gačnik vinen pred pisarno kemične tovarne in se vsedel na stopnice pred pisarno. Njegova mati in žena sta ga hoteli spraviti domov, Gačnik pa jima je dejal, da hoče počakati Zelinko, ker hoče vedeti, ali bo spet sprejet v službo v kemični tovarni ali ne. Zelinki, ki je bil v svojem stanovanju, je njegova služkinja povedala, da čaka Gačnika nanj. Ob 14. se je Zelinka v spremstvu inž. Ullmanna in novinarja Helfrieda Patza iz Celja odpravil proti kisarni. Gačnikova žena Milka je šla Zelinki naproti in ga prosila, naj se odstrani, da ne bo prišlo do prerekanja ali pretepa. V tem se je Gačnik dvignil s stopnic in stopil proti Zelinki ter segel z roko proti hlačnemu žepu. V tem trenutku je Zelinka, ki je bil malo poprej pograbil svoj samokres, sprožil iz neposredne bližine in zadell Gačnika v trebuh, nato pa je odšel v pisarno. Gačnik se je zgrudil, kmalu pa se je dvignil in stopil za Zelinko v pisarno. Zelinka je pred njim pobegnili skozi stranska vrata v stanovanje gostilničarke Ane Logarjeve, Gačnik pa se je vrnil iz pisarne in se na stopnicah zgrudil.

Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je nekaj ur pozneje podlegel poškodbam.

Zelinka je pri razpravi priznal svoje dejanje, a se je zagovarjal s silobranom. Zaslusnin je bilo 29 prič. Nobena priča ni mogla potrditi, da bi bila kdaj videla pri Gačniku strelna orožja. Pokojni Gačnik je sicer čisto grozil raznim ljudem, a ni nikogar dejansko napadel. Ravatelj kemične tovarne Albert Prochaska je kot priča izjavil, da nikakor ni hotel več sprejeti Gačnika v službo. Nekatere priče so izpovedale, da Gačnik tik pred usodnim dogodkom ni segel v hlačni žep, marveč si je samo očistil oči. Odnosno popravi hlače, ko je stopil proti Zelinki.

Krošnjar Marijan Barač je izpovedal, da mu je tik pred usodnim dogodkom neznani moški, ki je bil visoke postave in brez klobuka, pokazal samokres in dejal, da bo danes se nekoga ubil. Krošnjar Stevo Babič in natakar Franc Jelen sta potrdila, da jima je Barač to pripovedoval, vendar pa se njuni pričevanja nista ujemala. Izpovedi teh treh prič sodišče pri sodbi ni moglo upoštevati.

Po govornih državne tožila, zastopnika udeležnike in obtoženčevega zagovornika se je senat umaknil k posvetovanju, ki je trajalo pol ure.

Ob splošni napetosti je predsednik senata ob 17.30 razglasil sodbo. Emanuel Zelinka je bil zaradi zločina po § 178/II kaz. zak. z uporabo § 71/IV kaz. zak. obsojen na 2 leti strogega zapora, izgubo častnih pravic za dobo 2 let in plačilo povprečnine v znesku 1000 din. Razen tega mora plačati Gačnikovi vdovi 2182 din. celjski bolnici pa 64 din. Gačnikova vdova je bila z ostalimi zahtevki zavrnjena na pot civilne pravde. Zelinkov zagovornik je prijavil revizijo in priziv.

Iz Celja

—c Učitelstvo celjskega okraja bo v soboto 8. t. m. proslavilo 70letnico okrajnega učiteljskega društva JUU v Celju. Zborovanje se bo pričelo ob pol 9. dopoldne na mestni narodni šoli. Slavnostni del

se bo pričel ob 10. in bo obsegal predsedniški referat o zgodovini društva, poročilo predsednika sekcije JUU v Ljubljani G. Kumlja o nalogah in delu učiteljske organizacije ter pevski koncert mladeškega zbora 14 dečke in dekletke sole v Celju pod vodstvom skladateljca G. Cirila Preglja z izvajanjem njegovih lastnih skladb. Vabljeni so vsi sedanji in nekdanji člani, aktivni in upokojeanci.

—c Iz sodne dvorane. Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 55letni gostilničar Mato Božac z Zidarskega mosta, ki je bil obtožen, da je lani skušal nagovoriti Rudolfa Kalinška da o umoril njegovo ženo in sestro, ter mu ponudil za to 100.000 nagrade. Sodišče pa se ni moglo prepričati o obtožbeni krivdi in je Božca oprostil.

—c Konče stavke stavbnega delavstva. Na podlagi doseženega sporazuma z delodajalci glede povišanja mezd je stavbno delavstvo v Celju in okolici prenehalo stavkati in se je vrnilo na delo. Stavka je

bila samo delna, ker nekateri stavbni delavci niso hoteli stavkati.

—c S kolom ga je usmrtil. V nedeljo je Ivo Bratoša iz Kostivnice napadel 27letnega posestnika Jurija Furmana iz Drevnice pri Kostivnici in mu z udarci s kolom prebil lobanjo. Furmana so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v ponedeljek izdihnil.

—c Dva napada in nesreča. V ponedeljek je neki moški pri Polzeli napadel 29letnega dinnarja Antona Kugoniča z Lepe njive pri Mozirju in ga nevarno poskočeval po glavi. V nedeljo okrog 22. je neki mesarski pomočnik v Imenem pri Podčetrtku napadel 31letnega posestnikovega sina Josipa Jagriča in ga z nožem dvakrat zabodel v hrbet. Ko je 32letni hlapec Avgust Sinko iz št. Pavla pri Proboldu gibal v ponedeljek konje iz Slovenske Bistrice proti domu, je na cesti pri št. Petru v Savinjski dolini zadell vanj neki motociklist in ga podrl na tla. Sinko si je zlomil desno nogo pod koleno. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje tekmo pevcev in pevk

Uprava ljubljanskega gledališča namerava ob sklope sezone prirediti nad vse zanimiv in originalen večer v operi. Po vstopu državne opere v Varšavi, kjer so pred leti na podobni prireditvi odkrili poleg drugih lepih glasov tenorista Jana Klepura, ki je postal kasneje slovit operni in filmski tenor, razpisuje gledališče natečaj. V ta namen poziva člane pevskih in cerkvenih zborov po vsej Sloveniji, kakor tudi vse, ki se zanimajo za petje, imajo lep glas in se žele posvetiti pevskemu poklicu, naj se prijavijo do 18. t. m. na naslov uprave Narodnega gledališča v Ljubljani. Vsak zainteresiran naj sporoči svoj naslov in vsaj dve pevski točki, ki sta lahko umetni ali narodni pesmi ali operni ariji, ki jih bo pel na tem večeru. Prireditve bo 23. t. m. ob 20. v operi. Predvsem pridejo v poštev tenorji, vendar pa so dobrodošli tudi bariton in basisti ter soprani in alt.

Na tej prireditvi bo imelo obširno možnost, spoznati pevski material, ki ga premore Slovenija, in pokazati s svojim odobravanjem, kateremu izmed nastopajočih pevcev bi prisodilo največ upanja za bodočnost. Pri tej izbiri gre za to, da do-

bimo pregled čez naš pevski naraščaj, odnosno da izberejo gledališki strokovnjaki ustrežajoče glasove ter jih ohranijo v evidenci za primer potrebe, ko bo treba izpopolniti pevstva mesta, bodisi v zboru, bodisi med solisti opere.

Kakor je pokazala dolgoletna skušnja, so prišli mnogi najlepši glasovi, kar jih premore naša opera, s podedelja.

S prireditvijo, ki bo v našem glasbenem življenju edinstvena, se bo nudil ljubljancem nov muzikalni dogodek, ki bo vzbudil proti koncu sezone nedvomno največjo pozornost.

Pogozdovanje v škofjeloškem okraju

Škofja Loka, 4. junija
Solska mladina škofjeloškega okraja je v preteklih tednih izvršila pomembno delo. V dnevih pogozdovanja je odšla na pašnike, travnike in v gozdove in zasadila na tisoče raznovrstnih sadik. Dnevi pogozdovanja imajo namen, zbuditi mladino lju-

bezen do rodne zemlje, kakor tudi smisel za racionalno gozdno gospodarstvo. V mladih letih življenja naj se človek seznani, kako je treba upravljati zemljo in kako z njo ravnati. Pogozdovanje v loškem srezu sta izvajala sresko načelstvo in sreski odbor za propagando gozdarstva. Letošnje pogozdovanje je popolnoma uspelo. Med šolskimi upravitelji se je zlasti izkazal g. Josip Krapš s Trebiče. Letošnjega pogozdovanja se je udeležilo 22 šol, tri celo dvakrat. S sodelovanjem sreskega načelstva je bilo posajenih 14150 sadik, s sodelovanjem odbora pa 5174. Posadili so smrekove sadike vseh vrst, nadalje bore, macesne, lepotično grmičevje, topol, duglazijo itd. Pogozdovanja se je udeležilo v vsem 5371 dečkov in 465 deklic, še posebej pa 119 dečkov in 71 deklic. Pogozdili so 5 ha in 30 arov sveta, prečistili pa 50 a. V 11 primerih je prisostvovalo pogozdovanju gozdno strokovno osebje, sicer pa je slonel vse delo na ramah učitelstva, ki si je iz izkušnjih prejšnjih let pridobilo vsu potrebno prakso za izvršitev tega dela. Kot značilnost naj navedemo, da so se letos ponovno lotili škofjeloškega Kamnitnika, ki kaže zaenkrat g. l. rebrar naravnost škofji Luki. Okolje Kamnitnika upajo sčasoma pogozditi oziroma posaditi z lepotičnim grmičevjem, da bi dobili neke vrste narodni park. Stvar ljudi, ki imajo čut za lepoto narave, je, da pazijo na zlikovce, ki bodo gotovo skušali tudi zamenjati posade pokončati, če že ne hote, pa iz nepremišljenosti.

Na vodilnih mestih zagotavljajo da je pogozdovanje v loškem srezu zavzelo letos pohvalno lepe dimenzije, ki bi jih kazalo obdržati.

Radiooprogram

Četrtek, 6. junija

Ob 7: Jutranji gozdar. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi, — 13.02: Sramel kvartet »Stirje fantje«. — 14: Poročila. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarik). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Oktet fantovskega oddelka, Ljubljana, Rokodelski dom. — 20.45: Reprodukcijski koncert simfonične glasbe. — 22: Napovedi, poročila.

KATERA HOČE IZGLEDATI MLADA



ŽENE 50 LET LAHKO IZGLEDAJO, KAKOR DA JIM JE 35

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — prav kakor vitalni elementi v koži zdravega, mlade dekleta. Iznasel ga je dermatolog svetovnega slovesa. Dobiva se iz skrbno odbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsako noč. Medtem ko spite, Vaša koža sleherni sekundo absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro

ko se prebudite, je Vaša koža jasnejša, glajša, bolj sveža — mlajša. Čez dan uporabljajte kremo Tokalon (bele barve, ne mastno). S to enostavno nego lahko vsaka žena doseže, da je videti 10 let mlajša. Imejte tudi Vi divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponahala vsako mlado dekle. S hrano in s kremo Tokalon so uspešni rezultati v vsakem primeru zajamčeni, sicer se Vam vrne denar.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti smanko. — Popustov za male oglase ne priznava.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

PSIHOGRAFOLOG
FELIKS GLOBČNIK
v Ljubljani, hotel »Slon«
sprejema stranke od 6. do 12. junija dnevno od 8.—12. in od 13.—21. 1469

UGODEN NAMUK
Veliko izbiro letnih damskih čevljev po zelo nizkih cenah. Vam nudi trgovina

SEDOŠEVA
Vošnjakova 2 (Gospodstva c. 12). 27. t.

Oglašuj male oglase
v
Slovenski Narod
ter so
najcenejši!

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

KLISEJE
JUGOGRAFIKA
VETRA NATIP 23

50 PAR ENTLANJE

žuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. Ljubljana, Gospodstva c. 12. Franciskanska ul. 3. 4. L.

LOUK

Strojepisni pouk
černalni tečaj, vpisovanje in rčetek pouka poljuben. Christof učni zavod, Domobranska c. 15. 738

SOBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

GOSPA ODDA
sobo s kopalnico ter vso oskrbo gospodu, ki bi ji plačal za 3 mesece naprej ali posodil manjšo vsoto proti povračilu. Eventuelno skupno gospodinjstvo. Ponudbe na upravo »Naroda« pod »Oskrba«. 1463

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

KUPIM MOTOCIKEL
Harley Davidson 750 ccm novejšje tipe. Ponudbe s točnim opisom na naslov Radomir Ivčević — Novi Sad, Dunavska ul. 29. 1455

KOSILNI STROJ

rabljen, kupim. Ponudbe z opisom in ceno na: Janko Košak, ključavničar, št. Rupert, Dolensko. 1456

HISO V LJUBLJANI

do din 200.000.— in parcelo kupim. Ponudbe pod »gotovina« 1468

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

OREHOVA JEDRCA
sortiran cvetlični med in medicinske dobite o a jceneje v

MELJARNA
Ljubljana, Zidovska ul. 6. 18/L

MREZE
za postelje dobite najceneje v Komenskega ulici 34. 1461

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih sprejeli ob težki izgubi našega ljubega soproga, brata in svaka, gospoda

Voltmann Edvarda

se tem potom vsem najpristraneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo njegovemu šefu in vsem uslužbencem trdnice Ant. Krisper za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, nadalje gasilski četi iz Nadgorice in njegovemu naraščaju, zastopnikom Slovenskega lovškega društva in drugih društev in korporacij, kakor tudi vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremlili k zadnjemu počitku.

Prisrčna zahvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja.

Mestni pogrebni zavod
Očrna Ljubljana

ZALUJOČI

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Priznajte va svoje... Vse svoje — je vzklil. Priznajte, da je Bertranda vaša hči. Potem bomo pa videli, dali se tudi meni spodobi napraviti princezo de Villingen iz nezakonske vnukinje navadnega capina in bandita, ki mi kmalu tudi kaznec.

Renaud de Valcor ni niti z očesom trenil. Nobena mislica na njegovem obrazu se ni ganila. Gledal je Gilberta kakor bi gledal človek sobesednika, ki je začel med pogovorom naenkrat govoriti neznan jezik.

In to je bil zdaj njegov sobesednik, ki je prišel po svojem brutalnem izpadu iz ravnotežja, da je bil nekoliko presenečen, kakor človek, ki misli v temi, da se je vzpel na zelo visoke stopnice, pa mu naenkrat zmanjka tal pod nogami. Zalet se ni posrečil. Kaj je torej?... Bodisi, da je bil na napačni poti, ali pa je odkril svojo taktiko izredno močnemu nasprotniku, ki ostane še nadalje na straži.

V zadregi se je jel princ nerodno umikati.

— Kaj niste ravnali tako, kakor da bi bili Bertrandin oče, ko ste prišli k meni prosit kdo ve kaj za to dekle in za otroka, ki mi ga pripisuje — nedvomno po krivem?

Renaud se ni zmenil za nesramnosti žalitve.

— Ne spadam med ljudi, ki prosijo karkoli zase ali za druge — je dejal ponosno. Prišel sem, da vam zastavim vprašanje princ de Villingen in da vas posvarim.

— Čujmo torej vprašanje.

— Ali hočete storiti svojo dolžnost do Bertranda in do svojega otroka?

— Kakšno dolžnost... Vzeti mater za ženo in priznati otroka za svojega?

— Sami ste izgovorili te besede.

Princ je počil v smeh.

Renaud je počakal, da se je nehal smejeti, potem je pa nadaljeval:

— Vidim, da ste do mozga pokvarjeni, gospod. Določite doto, ki jo zahtevate od dekleta, da postane princeza de Villingen. In Bertranda bo to doto dobila.

Gilbert ga je presenečeno pogledal. Dolgo je zrl na moža, ki je bil izgovoril te presenetljive besede in ki je mirno upiral vanj svoj pogled.

— Gospod markiz de Valcor, — je odgovoril končno princ, izgovarjajoč počasi zlog z zlogom — vaš nasprotnik sem in želim vam vse zlo, kar ga more želeči človek svojemu bližnjemu. Vendar pa nočem izrabiti proti vam ponudbe, ki bi vas kaj čudno kompromitirala. Nočem je izrabiti, ker resnično občujem vaš heroizem. Nočem sprejeti tega moralnega dokaza, nočem ga porabiti v vašem procesu, nočem ga niti slišati. Ne prigovarjajte mi. Pojdite!

— Ne razumem vas, — je dejal markiz. — Ne vem, kakšen heroizem more biti v tem, da hočem dati doto dekletu, za katerega se zanimam in ki bi ji bila to edina rešitev. Morda je v tem nekaj radosnosti, pa še to komaj... Saj sem tako bogat.

— Nikakor ne, nikakor ne, gospod! Nihče bi se v tej zadevi ne zmotil, — je odgovoril Gilbert in odkimal z glavo... Oblasti so že na sledu vaši pravi osebnosti. Morda tega niste niti vedeli, ko ste prišli k meni. Malo prej sem pa namignil na to in zdaj bi že lahko vedeli, kako stoji stvar. In vendar izjavljate brez obotavljanja, da bi rešili njo, ki ste ji naraven zaščitnik in zagovornik, svojo hčer Bertranda Gaelevo. Ponavljam vam to... To se mi zdi nekaj nečuvnega. Oprostite mi to besedo. Bogme... Presenečen sem. Kdo bi mislil, da so na svetu taki ljudje.

Pustiva to... Pustiva to, gospod, — ga je prekinil Renaud zaničljivo... Ne govoriva tu o mojem procesu. Sami pravite, da je moja osebnost odvisna od sodbe drugih sodnikov in da stojim nad vašim osebnim mnenjem. Ali se oženite z Bertrando ali ne?

— Ne.

— Pripravljen sem dati ji doto, knežjo doto.

— Villingeni se ne prodajajo, gospod!

— Moji nasprotniki so vas pa igranje kupili. Menim namreč, da niste postali moj sovražnik iz gola veselja do mračnih, podlih poslov.

— Nikakor ne, gospod, — je pritrdil Gilbert, — to ni veselje, ki me vodi, to je čustvo. Ljubim dekle, ki mi bo njena roka prav tako delala čast, kakor bi me onečastil zakon, ki mi ga predlagate. Zaročen sem z dedinjo stare in plemenite rodbine de Valcor.

— Michelinlin zaročenec? — je vzklil markiz ves iz sebe.

— Nikakor ne, gospod. Ne zaročenec gospodične Micheline, temveč zaročenec gospodične Françoise de Valcor-Plesguen.

— Ah, — je vzklil Renaud zaničljivo.

— Tako, gospod, — je princ znova povzel besedo.

— Odgovoril sem na vaše vprašanje in ponosen sem na to z iskrenostjo, ki je niste pričakovali. Kar se tiče vašega svarila in opozorila vas odvezujem od obeh. Počakal bom na vaše javno izzivanje, da se bova lahko spoprijela v dvoboju, ne da bi bilo treba vsakomur odkrivati. Opozorjam vas, da ne začnem jaz in ker mi je mnogo lažje na tem, da bom užljen jaz. Zdaj sva si menda povedala vse. Zbogom!

Po teh besedah je Gilbert pozvonil, da bi sluga odvedel gosta.

Istega popoldne je pripovedoval Gilbert Escaldasu, ko sta se vračala iz Auteilla:

— Napadalec bo gotovo Valcor. Jaz si izberem potem rapir. Saj veste, da se s sabljanjem nihče ne more meriti z menoj. To je splošno znano in ni treba, da sem skromen. Zabodem svojega nasprotnika, kakor bom hotel.